Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

Қишлоқ ҲАҚИҚАТИ

1988 йил 5 август
ЖУМА
№ 177 (4.373).

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг газетаси

1974 йил 1 январдан буён нашр этилади ◆ Душанбадан ташқари ҳар куни чиқади ◆ Баҳоси 3 тийин.

ЎЗАРО ТЕКШИРИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

ЗАРБДОР ЭЛЛИК КУНЛИК

Қардош туркманистонлик мусобақадошларнинг Самарқандга ташрифи областда ғўза парваришини авж олдириш юзасидан зарбдор эллик кунлик эълон қилинган қизғин паллага тўғри келди. Область партия комитети ва халқ депутатлари область Совети ижроия комитетининг шу хусусда барча меҳнаткашларга мурожаати пахтакорлар қалбидан жой олганлиги аксарият хўжаликларда сезилиб турибди. Уларда ғўза парвариши юксак агротехника талаблари асосида ташкил этилган.

Паст Дарғом районидаги Ленин номли совхозда пешқадам бригадирлардан бири Мамажон Қосимхонов меҳмонларга коллективдаги ишлар ҳақида сўзлаб берди.

— Бултур ҳар гектар майдондан 28,8 ўрнига 37 центнердан ҳосил кўтариб планни 108 процент уддалаган эдик, — деди жумладан М. Қосимхонов. — Жорий йилда 40 центнерлик маррани кўзлаямиз.

Мусобақадошлар бригада далаларида юксак мажбуриятга яраша мўл ҳосил тўпланаётганини таъкидладилар. Ғўзаларнинг авжи баланд, ҳозирдаёқ тупларда ўртача 7—8 тадан бўлиқ кўсак бор.

— Бригадада экинни суғориш усули бизга айниқса маъқул бўлди,—деди Тошовуз область Октябрь районидаги Ашир Какабоев номли колхоз бош агрономи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Миржон Казаков. — Жўяк бошига қоғоз қўйилиб сув бир текис тарамоқда. Қўллашга ҳам, экинни чанқатишга ҳам йўл қўйилмаяпти. Культивация сифатли ўтказилган, бегона ўт йўқ.

Хўжаликда барпо этилган республиканинг биринчи президенти Йўлдош Охунбобоев музейи ҳам мусобақадошларда катта қизиқиш уйғотди. «Биринчи президентга мазкур хўжаликнинг қандай алоқаси бор?» деган саволга бевосита экспонатларнинг ўзидан жавоб топилди. Кўпдан-кўп тарихий фотосуратлар ва бошқа ҳужжатлардан маълум бўлдики, республикамиз пойтахти Самарқанд шаҳри бўлган пайтда биринчи президент шаҳар яқинидаги мазкур музофот аҳолиси билан дўстона муносабат ўрнатган. 30-йиллар бошида бу ерда «Коммуна» колхози тузилишига бош бўлган. Фарғона водийсидан миришкор деҳқонларни оиласи билан кўчириб келтириб, пахтачиликни ривожлантиришга муносиб улуш қўшган. Совхоз ишчи-хизматчилари фидокорона меҳнатлари билан республика оқсоқолининг порлоқ хотирасига ҳурмат бажо этмоқдалар.

Мусобақадошлар пахтачиликдаги ютуқларни таъкидлаш билан бирга йўл қўйилган нуқсонларни ҳам кўрсатиб ўтдилар, уларни бартараф этиш юзасидан қимматли маслаҳатлар бердилар. Жумладан, «Партия XXII съезди» колхозининг Келдиёр Ортиқов бошлиқ бригадаси далаларида дастлабки суғориш кечиктириб юборилганлиги қайд этилди. Натижада ғўза тупидаги икки бўғинда ҳосил пайдо бўлмаган. Парваришни кучайтириб ҳосил пишиб етилгунча давом эттириш мазкур камчиликнинг ўрнини тўлдиришнинг асосий йўли эканлиги таъкидланди.

«Ўзбекистон» колхози далаларида ҳам жиддий камчилик ва нуқсонларга дуч келинди. Хусусан, хўжаликнинг Исоқ Отақулов бошлиқ бригадасида пайкал бошида ғўза туплари сийрак, эҳтиётсизлик туфайли культивация пайтида ниҳолларга шикаст етказилган. Шийпон қошидаги озроқ сабзавот пайкали ҳам эътиборсизлик туфайли бегона ўт исканжасида қолган. Ҳолбуки шийпон томорқасининг мўлкўлчилик ишига муносиб улуш қўшиши ҳеч кимга сир эмас.

«Паст Дарғом» мева-узумчилик совхозининг иқтисодий кўрсаткичлари мусобақадошларни қизиқтириб қўйди. Рентабеллик даражаси юқори бўлган мазкур хўжаликнинг якунланган йилдаги соф даромади 3 миллион сўмдан ошди, ҳар бир ходимнинг ойлик иш ҳақи ўртача 253 сўмни ташкил этди. 15 миллат вакилларини бирлаштирган йирик оилада социал-маданий соҳаларда ҳам салмоқли ишлар қилинмоқда. Аҳолининг асосий қисми туркман миллатига мансуб «Комсомол» колхози вакиллари билан учрашувда ҳам интернационал тарбия масалалари хусусида фикрлашилди. Ҳаваскор санъаткорлар ижросида ўзбек ва туркман куйлари, қўшиқлари янгради.

Қўшни Большевик районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхози ва «Чимбойобод» колхози далаларида ғўза ривожи меҳмонларни хушнуд этди. Жумладан, Жамол Эминов бошлиқ бригада шартли суғориладиган ерларда ҳам мўл ҳосил етиштирмоқда. Бултур топшириқни 112 процент адо этган коллективда жорий йилда ҳам экин авжи баланд. Ҳар туп ниҳолда шода-шода кўсак, шона ва гул. Ғўза парвариши йиғим-теримгача давом эттирилади.

— Ғўзаларимиз ривожи бултургига нисбатан 15—16 кун илгари, — мусобақадошлар билан ўзаро суҳбатда мамнуниятини яширмади совхоз директори Тубли Бобоноров. — Айни пайтда мавжуд 3.100 гектар майдоннинг 40—50 гектарида экин ривожланишдан бироз орқада қолган. Ана шу пайкалларда парваришни кучайтираяпмиз, қўшимча ишлов берилмоқда. Хўжаликда оилавий, ижара пудрати кенг жорий этилган. Ҳар йили ҳосилнинг асосий қисми машиналар ёрдамида йиғиштирилаяпти. Жорий йилда эса ҳосил 100 фоиз машиналарда йиғиштирилади. Шу мақсадда 53 та терим агрегати сифатли ремонтдан чиқарилди.

Лекин афсуски, айрим хўжаликларда ғўза парвариши бугунги кун талабларига жавоб бермайди. Масалан, шу хўжалик билан бир хил шароитдаги «Самарқанд» совхозида ривожланишдан орқада қолган пайкаллар анчагина. Куйбишев номли колхознинг Шоҳимардон Жуманов, Бойлон Бозоров бошлиқ бригадаларида кўчат сийрак, бегона ўт босган пайкаллар бор. Омонмурод Нурмуродов бошлиқ бригадада эса экинни сув босган, айрим пайкалларни шўра ва бошқа бегона ўтлар қоплаган. Киров номли колхоз далаларида ҳам шундай камчиликларга дуч келинди.

Қардош туркманистонлик дўстлар нуқсонларни бартараф этиш юзасидан қимматли маслаҳатлар бердилар. Областнинг бошқа районларида ҳам қишлоқ меҳнаткашлари билан қизғин учрашувлар давом этмоқда.

М. ЭРАЛИЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

ДЎСТЛАР ЭЪТИРОФИ

Мусобақадошлар — Сирдарё областидаги «Фарҳод» совхози деҳқонлари билан қардош Тожикистондан келган ўзаро текшириш группаси аъзоларининг учрашуви сезиларли амалий фойда келтирди.

Меҳмонлар мўл ҳосил тўпланаётган пахтазорларни кўздан кечирдилар, айниқса Анвар Ҳатамов бошлиқ бригада ишидан мамнун бўлдилар. Бу бригада ерларида ҳар туп ғўзада ўнтагача кўсак ҳосил бўлган. Дўстлар мўл ҳосил етиштириш усули билан қизиқдилар, ҳосилни барвақт етилтириш ҳақида маслаҳат бердилар.

Картошка етиштиришга ихтисослашган «Иваново» совхозида бутунлай бошқача манзара кўзга ташланди. Бу ерда йиғим-терим техникасидан ғоят унумсиз фойдаланилмоқда. Шу сабабли картошкани қазиб олиш бир ойдан кўпроқ вақтга чўзилиб кетди. Тожикистонлик ўртоқлар техникадан фойдаланиш соҳасидаги ўз тажрибаларини ўртоқлашдилар. Пахтазорларда эса бегона ўт кўплигини таъкидладилар, бу ўтларни энди фақат қўл билан юлиб ташлаш мумкин. Уялиб қолган мезбонлар дарҳол ишга киришиб, тожикистонлик ҳамкасбларининг бошқа тавсияларини ҳам бажара бошладилар.

Ўрганса арзийди

Тожикистон ўзаро текшириш делегацияси аъзоларидан бир группаси қўриқ Жиззах области агросаноат комплекси ходимлари ҳузурига ташриф буюрди. Улар дала ва фермаларда амалга оширилаётган ишлар билан яқиндан танишмоқдалар.

— Жиззахлик пахтакорлардан кўп нарсани ўрганиш мумкин, — дейди Турсунзода районидаги Калинин номли колхоз бригадаси бошлиғи Асал Тўхтаева. — Бу ерга келганимизга икки кун бўлди. Иккита район хўжаликларида қилинган ва қилинаётган ишлар билан танишдик. Шуни рўй-рост айтишим керакки, пахта майдонларининг бу қадар унумдор ерлар эканлигини кутмагандим. Карталар теп-текис, ҳар туп ғўзада мўл ҳосил тўпланган. Тажриба ҳақида шуни айтиш мумкин: чўлқувар пахтакорлар меҳнатни ташкил этишнинг янги усулларини қўлланишда анча олдинлаб кетганлар. Ҳамма коллективларда чек усули жорий этилган. Айниқса бизни ижара пудратига ўтиб ишлаётган бригадаларнинг далалари жуда қувонтирди. Булар ҳозирча бизда йўқ. Масалан, мен бошлиқ бригада ҳануз наряд усулида иш юритмоқда.

Мусобақадошлар Пахтакор районидаги Кичанов номли, Акмал Икромов номли, «Самарқанд», Октябрь районидаги Собир Раҳимов номли совхозларда бўлиб, дала меҳнаткашлари ва ферма ходимлари бажаришаётган ишларга холис баҳо бердилар. Ўзаро текшириш бригадасини бошқараётган Тожикистон ССР халқ депутатлари Ленин район Совети ижроия комитетининг раиси Азизбек Шарипов мазкур хўжаликлардан олган таассуротларини шундай ўртоқлашди:

— Жиззахлик деҳқонлардан ўрганган нарсаларим мени ҳайратга қолдиради. Шубҳасиз, «Оқбулоқ» совхози базасида ишлаб чиқилган экиш олдидан уруғликни саралашнинг янги усулини ўзимизда қўллаймиз. Ғўза зараркунандалари ва касалликларига қарши курашда биологик методни жорий этиш ҳақида жиддий гап-сўзлар бўлди. Сизларда миробларнинг сувни тежабтергаб ишлатишлари ҳам бизга жуда ёқди. Буларни ва бошқа тажрибаларни ўрганишга ҳамиша тайёрмиз.

Октябрь районидаги Собир Раҳимов номли совхоздан М. Тожибоев, У. Бойназаров, К. Ражабов, Пахтакор районидаги «Уч қаҳрамон» совхозидан Ф. Назарқосимов бошлиқ бригадалар далаларида ғўза серҳосил бўлиб ўсмоқда. Тожик биродарлар Октябрь районидаги Охунбобоев номли совхознинг Келди Қудратов бошлиқ бригадаси ўстираётган маккажўхори пайкалларини кўриб мамнун бўлдилар. Бу ерда «Улуғбек» нави парваришланмоқда. Натижа кутилганидан зиёда бўлаяпти: ҳозирдаёқ ҳар гектар ердан 70 центнердан каҳрабо дон олиш мумкин.

—Сиз чўлқуварларга қандай дўстона маслаҳатлар айтдингизлар?

— Эндиликда энг муҳими — суғоришни тўғри ташкил этиш, —дейди тожикистонлик бригадир Асал Тўхтаева. —Биз кўздан кечирган пахта майдонларида етарли миқдорда ҳосил тугунчалари бор. Уни тўла сақлаб қолиш, йиғим-теримгача парваришни бўшаштирмаслик, меъёрида сув бериш— бундан буён деҳқондан ана шулар талаб қилинади. Ҳосил тақдири кўп жиҳатдан сувчи меҳнатига боғлиқ. Жиззахлик ҳамкасбларимизга шуларни маслаҳат бердик.

С. КУМАНИКИН,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

СУРАТДА: тожикистонлик мусобақадошлар Октябрь районидаги «Уч қаҳрамон» совхозининг Валихон Қораболаев бошлиқ бриғадаси даласида.

К. ЖЎРАҚУЛОВ фотоси.

ЭНДИ ЯНГЛИШМАСЛИК КЕРАК

Тожикистон ССР Қўрғонтепа области агросаноат комплекси ходимлари билан Андижон деҳқонларининг мусобақаси анъанага айланиб бормоқда. Бир неча кундирки, икки қардош халқ вакиллари бир-бирларининг ютуқларини ўрганмоқдалар, камчиликларини рўй-рост айтиб, амалий ёрдамлашмоқдалар. Ҳосил тўплашнинг қизғин палласида ўзаро тажриба алмашиш икки область деҳқонлари учун айни муддао бўлди.

Қўрғонтепалик вакиллар областнинг барча районларида бўлишди. Шу кунларда олиб борилаётган ишлар билан танишдилар. Илғор тажрибаларни ўрганиш билан бирга ўзларининг қимматли маслаҳатларини бердилар.

Мусобақадошлар Бўз районидаги «Ленинчи» совхозининг Ғанижон Маматов бошқарувчилик қилаётган бўлими, Жалолқудуқ районидаги Свердлов номли колхознинг Абдурашид Абдувалиев бошлиқ агроучасткаси, Марҳамат районидаги Ильич номли колхоз нинг Мухторжон Жакбаров бошлиқ бригадаси деҳқонларининг ишларидан мамнун бўлдилар. Ленин, Москва районлари далаларида ҳозирнинг ўзида планнинг 60—70 процентини қоплайдиган бўлиқ кўсаклар борлигини таъкидлаб ўтишди.

Қўрғонтепалик мусобақадошларнинг вакилларига баъзи саволлар билан мурожаат қилдим.

— Маълумки, Андижон областида бир неча йилдан бери пахта тайёрлаш плани бажарилмаётир. Бу йилги аҳвол қанақа?

Р. ЁҚУБОВ, **Қўрғонтепа область агросаноат комитети раисининг ўринбосари:** — Андижонлик деҳқонлардан ҳамиша кўп нарсани ўрганиб келганмиз. Бу йил бошқача меҳнат қилинганлигининг, кўтаринки кайфиятда ишлаётганликларининг гувоҳи бўлдик. Далаларда бегона ўт учратмадик. Ғўзалар дуркун ривожланаяпти. Ҳар тупда 8—9 тадан кўсак санадик. Кўчатларнинг тўлиқлиги яна бир ютуқ. Бироқ энди ҳосил тўпланадиган пайтда янглишмаслик керак. Бундан буён суғоришда хатолик бўлмаса, ҳашоротга қарши вақтида курашилса кўзланган марра албатта эгалланади. Бошқа соҳаларда ҳам кўпгина тажриба ўргандик. Ҳар бир маҳаллада уй магазинлари ташкил қилинибди. Бу деҳқон учун катта қулайлик. Бизда бундай магазинлар йўқ. Бир қанча врачлик амбулаторияларини кўриб қувондик. Дала шийпонлари шинам, қишлоқлар обод.

М. САМАНДАРОВ, **Тожикистон ССР «Земледелие» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси Вахш филиали ғўза уруғчилиги бўлимининг мудири:** — Ғўзанинг ривожи яхши, кўсак қалинлиги ҳам меъёрида. Ҳозиргача қилинган ишлар мени қувонтирди. Энг муҳими, август ойида янглишмаслик керак. Сув, сув ва яна сувга ҳушёр бўлиш лозим. Ҳозирги суғоришдаги бир галги хато йил бўйи қилинган меҳнатни зое кетказади. Айрим далаларда оби ҳаёт узоқ оқизиб қўйилганлигини кўрдик. Бу ғўзанинг ғовлаб кетишига олиб келган. Фурсатдан фойдаланиб андижонликларга иккита маслаҳат айтмоқчиман. Биринчидан, уруғ сара бўлиши учун қаттиқ курашишлари керак. Иккинчидан, мутахассислар билимини чуқурлаштириш йўлини изчил ўтказиш зарур. Ҳақиқий мутахассис ғўзага бир қарашда қанча минерал, қанча маҳаллий ўғит солинганлигини, неча марта суғорилганлигини, экиннинг ҳосил тўплаш қувватини аниқ айтиб бера билиши керак. Шунда деҳқон унга ишонади.

У. САФАРОВ, **Кабўдиён районидаги Тельман номли колхоз агроучасткаси бошлиғи:** — Бу ерда деҳқончилик маданияти чиндан ҳам юксак экан. Далаларнинг четларида бирор қарич бўш ер йўқ. Айниқса тракторлар қайтадиган жойларда ҳам кўчат тўлиқ сақланган. Бизда бунақасини кам учратасиз. Демак, механизатор зиммасида масъулият катта. Дала ўртасидаги кўчат билан четидагиси бир хил ҳосил бойлаганлиги мени қувонтирди. Августда сувдан, ҳашаротдан эҳтиёт бўлинса, мана шу мавжуд ҳосилни етилтириб олинса, мўлжалдаги оқ олтин хирмони албатта тикланади.

Мусобақадошлар ҳосил тўплашнинг тиғиз кунларида йўл қўйилган айрим камчиликларни ҳам дўстона таҳлил қилдилар. Бўз районидаги «Партия XXII съезди» совхози, Энгельс номли колхоз, Москва районидаги «Октябрь 60 йиллиги» колхозининг айрим бригадаларида суғориш агротехникаси бузилганлигини, баъзи майдонларда чеканка кечиктириб юборилаётганлигини, ривожланишдан орқада қолган ниҳолларга қўшимча ишлов беришда сусткашликка йўл қўйилаётганлигини кўрсатиб ўтдилар. Қардош тожик биродорлар область деҳқонларини ҳосил тақдири ҳал этилаётган пайтда сезгирликка, ҳушёрликка, маҳорат билан иш юритишга чорладилар.

А. ҚОРАБОЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

Шода-шода кўсак

Яқинда Тошкент область пахтакорлар кенгаши аъзолари дала ишлари билан танишиб, деҳқонларга тегишли маслаҳатлар бердилар. Уларнинг фикрича, ғўза ривожи ўтган йилгидан 8—10 кун олдинда. Айни шу кезларда агротехник тадбирлар обитобида ўтказилса, парвариш йиғим-теримгача бўшаштирилмаса, эртаги ҳосил етиштириш мумкин. Чиноз районидаги «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги» колхозининг ҳамма бригадаларида область пахтакорлар кенгашининг йўл-йўриқлари чуқур ўрганилиб, август ойи тадбирлари белгилаб олинди.

Далаларни айланганимизда иш шу асосда олиб борилаётганининг гувоҳи бўлдик. Пайкаллар бегона ўтдан холи. Ҳар туп ғўзада 6—8 та бўлиқ кўсак, кўплаб гул ва шона бор. Шу кунгача ниҳолларга тўрт марта комплекс ишлов берилди, ҳозир бешинчи культивация қизғин олиб борилаяпти. 20 та чопиқ трактори юксак унум билан ишлатилмоқда.

— Сифатга алоҳида эътибор бераяпмиз, — дейди бош агроном Карим Абдураимов. — Гектар ҳисобига 110—120 минг туп кўчат бор. Сифат комиссияси ишини янгича йўлга қўйдик. Ҳар бир тадбирнинг бажарилиши пухта текширилиб, сўнгра баҳоланади. Сувчи, механизаторларга бериладиган қўшимча ҳақ ва мукофот иш сифатига қараб тўланаётир.

Хўжаликда шундай тажриба қўлланилмоқда: бригада бошлиқлари вақти-вақти билан чақирилиб, ғўза ҳолати улар билан биргаликда ўрганилмоқда. Даласида камчилик аниқланган бригадир кўпчилик олдида жавоб беради. Ноқулай аҳволга тушмаслик учун ҳамма яхшироқ ишлашга ҳаракат қилаяпти.

Ўрозқул Сафаров— тажрибали сувчи, қарийб 30 йилдан бери ўз касбини ардоқлаб, ғўзаларга оби ҳаёт тараб келмоқда. Унга берилган карталар паст-баланд.

— Экинга бирдан кўп сув бериб бўлмайди, — дейди Ўроз ака. —Чунки пайкал анча қия, тупроқни ювиб кетади. Биз қўлбола ўлчагичлар ёрдамида жўякларга баравар оби ҳаёт тақсимлаяпмиз. Катта ариқдаги сувни уч-тўрт жойдан ўқариққа буриб, шу ерга оддий чўп қадаб қўямиз. Ўқариқларга ҳам маълум масофада шундай чўплар қадалади. Шунга асосан сув сатҳи кўтарилгани ёки тушганига қараб унинг кўпайгани ва озайганини биламиз. Бу ишни анча енгиллаштираяпти. 23 гектар майдонни яқинда суғориб бўлдик. Унинг ҳамма жўякларида бир хилда сув оқишини таъминлаш осон эмас, бунда қўлбола ўлчагичлар катта ёрдам бермоқда.

СССР Олий Советининг депутати, Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси делегати Фикрет Сефершаев бошлиқ бригадада бўлганимизда Неъмат Қосимов ва Айдер Фаттахов шаънига илиқ гаплар эшитдик. Техникага ихлос қўйган бу механизаторлар ҳар йили мавсумга мослаб бирор янгилик яратишади. Бу йил улар чигит экишда қатқалоқнинг олдини олиш учун қуритилган майда гўнг ва қум сепиб кетадиган мослама ясашди. Бу катта фойда келтирди. Бригада далаларида қатқалоқ бўлмади.

— Ҳосил чўғи айни кунлардаги меҳнатга боғлиқ, — дейди Неъмат Қосимов. — Сувчилар билан ҳамкорликда иш юритаяпмиз. Айрим карталар тўрт, баъзилари олти марта сув ичди. Культивацияни шунга қараб ўтказаяпмиз. Ҳар бир картага ишлов бериш тартиби белгиланган. Ғўза ҳолати, тупроқ шароитига қараб, ишчи органларининг чуқур ёки саёзлигини ўзгартириб бораяпмиз.

Фикрет Сефершаев бошлиқ бригадада қатор ораларига беш марта ишлов берилиб, экин уч марта қондириб суғорилди. 126 гектар ерда деҳқончилик қилаётган аҳил коллектив гектаридан 40 центнердан хирмон кўтаришга бел боғлаган.

Ғўза парвариши Қамбарали Темиров, Алиқул Эшонқулов, Ўринбой Низомов, Шермухон Серикбоев бошлиқ бригадаларда ҳам намунали олиб борилмоқда. Ўн иккинчи беш йилликнинг учинчи йилида она-Ватанга 4.000 тонна пахта ҳадя этишга аҳд қилган колхоз аҳли мажбуриятга яраша ҳосил тўпламоқда.

А. ФОЗИЛОВ,
Ф. ИСАЕВ.

КИЧИК МЕХАНИЗАЦИЯНИНГ КАТТА ФОЙДАСИ

«Узбекшахтастрой» тресги бинокорларига меҳнат унумдорлигини кескин ошириш ва бажарилаётган ишлар сифатини яхшилашда кичик механизация участкаси ёрдам берди. Бу ерда насослар, пайвандловчи аппаратлар, кўтарма механизмлар сингари тақчил механизмларни ишлаб чиқаришади. Бунда ўз умрини ўтаб бўлган машиналарнинг эҳтиёт қисмларидан фойдаланилади. Ангрендаги кўпгина корхоналарнинг ҳовли омборларида бундай эҳтиёт қисмлар тўлиб-тошиб ётибди.

Бу ерда машинанинг базавий моделини ўрганиб, унинг тузилишини ўзгартирдилар ва кичик механизациянинг ана шу жуда зарур воситасини ишлаб чиқаришга муваффақ бўлдилар. Буюртмачиларнинг фикрига қараганда, бу машина корхоналарда кўплаб чиқарилаётганларидан ҳеч қолишмайди.

БУЮРТМАГА БИНОАН

Бухоронинг янги микрорайонида иккита майдонда якка тартибда темир-бетон гаражлар қурила бошлади. Уларни маҳаллий уйсозлик комбинати аҳоли буюртмасига мувофиқ қурмоқда. Машина эгалари эндиликда қурилиш материалларини қидиришдан қутулдилар, гаражлар эса микрорайоннинг архитектура қиёфасини бузмайди, нархи ҳам қиммат эмас — салкам 800 сўм туради.

Комбинат — микрорайоннинг асосий қурувчиси бўлиб, бу ерда квартираларнинг жойлаштирилиши яхшиланган уйлар сифатли қурилмоқда. Шу сабабли гаражлар қурилишини уйсозлик комбинати ўз зиммасига олганидан ҳамма мамнун бўлмоқда.

— Биз дераза ва эшик блоклари тайёрлаш билан ҳам шуғулланамиз, лоджияларни ойнаванд қиламиз, — деди уйсозлик комбинати цех бошлиғининг ўринбосари Л. Пигедина. — Буюртмачи учун биз бажарган ишлар қимматга тушмайди. Масалан, дераза блоклари тайёрлаш ва ўрнатиш 230 сўмга тушади. Бу эса маиший хизматга ана шу иш учун тўланадиган ҳақдан анча арзондир.

Комбинат йил бошидан буён аҳолига 46 минг сўмлик хизмат қилди, бу эса топшириқда кўзда тутилганидан 6 минг сўм кўпдир. Хизмат ҳажми ой сайин ортиб бормоқда.

(ЎзТАГ).

Устав тасдиқланди

МОСКВА, 3 август. (ТАСС мухбири А. Урванцев). Иттифоқ колхозлар кенгашининг бугун бўлиб ўтган мажлисида колхозларнинг янги намунавий Устави тасдиқланди.

Колхозларнинг янги намунавий Устави уларнинг кооператив моҳиятини қайта тиклашга, колхоз демократиясини ривожлантиришга хизмат қилиши лозим. Маълумки, колхозчиларнинг тўртинчи Бутуниттифоқ съезди намунавий Уставни кўриб чиқиб, уни асос қилиб олди ҳамда Иттифоқ колхозлар кенгашига бўлиб ўтган муҳокамани эътиборга олиб, уни узил-кесил тасдиқлашни, шунингдек «СССРда кооперация тўғрисида»ги Қонун моддаларини тасдиқлашни топширди. Ҳужжатни пухта ишлаб чиқиш чоғида иттифоқдош республикаларнинг колхозлар кенгашларидан кўпгина таклиф ва мулоҳазалар, шунингдек съезд делегатларининг таклифлари олинди. Уларнинг ҳаммаси қабул қилинган Уставда ҳисобга олинди. «СССРда кооперация тўғрисида»ги Қонунга таяниб хўжалик мустақиллигини ҳамда колхоз мулкининг даҳлсизлигини белгиловчи нормалар Уставга киритилган қўшимча ва тузатишларнинг энг кўп қисмини ташкил этди. КПСС Марказий Комитетининг июль пленумида қишлоқда ижара муносабатларидан бутун чоралар билан фойдаланиш зарурлиги зўр куч билан уқтириб ўтилди. Шу боисдан Уставда озиқовқат маъмурчилигига олиб борадиган ишончли йўл сифатида ижара, коллектив ва оила пудратлари тўғрисидаги янги қоидалар баён этилган.

Иттифоқ колхозлар кенгашининг мажлисида кенгашнинг секциялари тузилди ва уларнинг составлари сайланди.

РЕСПУБЛИКА БИЛАН ТАНИШУВ

Ҳиндистон ва Бангладеш Коммунистик партияларининг активлари Ўзбекистон билан танишишни қадимий Бухорога бориб, шаҳарнинг тарихий ёдгорликларини кўздан кечириб, қишлоқ меҳнаткашлари билан учрашганларидан сўнг тугалладилар.

Меҳмонлар республикамизда бўлган вақтларида Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасига, чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамиятига бордилар. Улар кўн-галантерея ва спорт товарлари ишлаб чиқариш бирлашмасида бўлиб, коммунистлар билан суҳбатлашдилар. Ўзбекистон ССР давлат санъат музейи экспозициясини кўздан кечирдилар, Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари билан танишдилар.

Тошкент шаҳар партия комитетида суҳбат бўлиб ўтди.

(ЎзТАГ).

Китобча қилиб чиқарилди

КПСС Марказий Комитетининг 1988 йил 29 июль куни бўлиб ўтган пленуми материаллари алоҳида китобча қилиб чиқарилди. Унга пленум тўғрисидаги информацион билдириш, КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг «Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси қарорларини бажариш соҳасидаги амалий ишлар тўғрисида» қилган доклади, пленумнинг «КПСС Бутуниттифоқ XIX конференцияси қарорларини бажариш соҳасидаги амалий ишлар тўғрисида», «Партия ташкилотларида ҳисобот ва сайлов тўғрисида» ҳамда «Партия аппаратини қайта қуришнинг асосий йўналишлари тўғрисида»ги қарорлари кирган.

Китобча Сиёсий адабиёт нашриётида чиқарилди.

* * *

«Ўзбекистон» нашриёти «М. С. Горбачев. Танланган нутқлар ва мақолалар» тўпламининг биринчи ва иккинчи томларини ўзбек тилида чоп этди.

Улар ўтган йили Москвадаги Сиёсий адабиёт нашриёти босиб чиқарган китобларнинг таржимасидир.

(ЎзТАГ).

ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИ КЎРСАТГАН ЙЎЛДАН

ИСЛОҲОТ ДАВРИ СТУДЕНТИ

Бутуниттифоқ партия XIX конференциясида жамиятимизнинг ҳозирги ҳолати, келажагимиз муаммолари хусусида шу қадар жонкуярлик билан сўз юритилдики, шунинг ўзиёқ мамлакатда қайта қуриш тобора чуқурлашиб, соғломлашиб бораётганлигидан далолат беради. Бугунги кунда — барча ижтимоий жараёнларга фан-техника революцияси катта таъсир ўтказаётган бир шароитда халқнинг маънавий куч-қудратини ишга солмай туриб, муаммоларни муваффақиятли ҳал этиш мумкин эмас. Шу сабабли анжуманда сиёсат ва экономиканинг муҳим вазифалари маънавият соҳаси билан мустаҳкам боғлиқ ҳолда қараб чиқилди.

«Маориф ва фанга сарфланаётган харажатлар жуда катта, лекин уларнинг орқада қолиши беқиёс даражада қимматга тушмоқда, — дейилади КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачевнинг конференциядаги докладида. — Маориф, илмий тадқиқотлар сифати яхши бўлмаса, умумий ва профессионал маданият бўлмаса — буларсиз қайта қуриш мақсадларига эриша олмаймиз. Совет кишиларининг янги авлоди онгли меҳнат ва сиёсий ҳаётга қадам қўяётганида юксак ғоявийликка ва ахлоққа, ўз касби соҳасида яхши билимларга ва кенг маданий фикр доирасига эга бўлиши, мамлакат тақдири учун масъулиятни ўз зиммасига олишга тайёр туриши учун ҳамма шароитларни яратиш лозим».

Ошкоралик ҳар биримиздан омилкорлик билан иш юритиш, камчиликларга нисбатан муросасиз кураш олиб боришни талаб этмоқда. Турғунлик йилларида маорифда, олий ўқув юртларида юзага келган муҳит туфайли қатор қийинчиликлар пайдо бўлди. Эндиликда ўқитувчи-профессор составн, мутахассислари олдида оғир ва масъулиятли вазифалар турибди. Хўш, улар нималардан иборат?

Биринчи навбатда олий ўқув юртлари билан халқ хўжалиги тармоқлари ўртасидаги алоқани мустаҳкамлаш керак. Иккинчидан, олий таълим системаси, умуман студентлар ўқуви, оммавий-сиёсий, ғоявий-тарбиявий ишларни бир-бирига боғлаб олиб бориш зарур. Токи биз тайёрлаётган кадрлар ўз соҳаларининг чуқур билимдонлари, айни пайтда ҳар томонлама етук, меҳнатсевар, баркамол кишилар бўлиб етишсинлар.

Кўпчиликни ўйлантираётган яна бир долзарб масала бор. У ҳам бўлса, илмий ишларни жамиятимиз тараққиёти, социал-иқтисодий ривожланиш режалари билан уйғунлаштириб боришдан иборат. Худди шу масалада тафовутлар мавжудлиги тараққиётга жиддий тўғаноқ бўлаяпти.

Институтимиз партия комитети, профессор ва ўқитувчилари ўз фаолиятларини янгича талаблар асосида қайта қуриш учун астойдил ҳаракат қилишмоқда. Ўқув жараёнлари, тарбиявий-ташкилий ишлар сифат жиҳатдан янги поғонага кўтарилмоқда. Студентларнинг мустақил шуғулланишларига алоҳида эътибор берилаяпти. Таъкидлаш керак: ўқитувчиларни аттестациядан ўтказиш яхши натижани берди: коллективда соғлом, ўзаро талабчанлик муҳити мустаҳкам қарор топаяпти. Қоғозбозлик, мажлисбозлик, расмиятчилик аста-секин тугаб бормоқда. Кафедралар халқ хўжалигининг долзарб муаммолари билан боғлиқ ҳолда фаолият юритишмоқда.

Лекин асосий ишлар олдинда. Ечимини кутаётган муаммолар, камчиликлар ҳали кўп. Баъзи ўқитувчиларнинг иш услуби, улар томонидан ўқилаётган лекциялар студентларни тўла қаноатлантирмаяпти. Институтимизни битириб чиқаётган барча мутахассислар ўз соҳаларига оид вазифаларни мустақил ҳал эта оладиган, иқтидорли кишилар деб айта олмаймиз. Биргалашиб камчиликларни қисқа вақт ичида бартараф этишга қаратилган аниқ тадбирларни амалга ошираяпмиз. Мамлакат олий ўқув юртларида тўпланган бой тажрибалардан унумли фойдаланишга интилаяпмиз.

Кейинги вақтларда «Ақлий ҳужум» мусобақаси, давра суҳбатлари, «Чаққонлар ва зукколар» ўйинларини ташкил этиш, электрон ҳисоблаш машиналарида мураккаб масалаларни тез ечиш ва бошқа тадбирлар ўқув-тарбия ишларини қайта қуришда муҳим омил бўлаяпти. Таъкидлайман: баъзи ўқитувчилар эскича услубга қаттиқ ёпишиб олишган. Улар студентларни мавзуни қуруқ ёд олишга ундашади. Шунинг учун ҳам беш йилдан буён ўқув юртида ўтказиб келинаётган талабаларнинг «Ишбилармонлик ўйинлари» кутилган натижани бермаяпти. Эътирозлар энг аввало товаршунослик, савдо иқтисоди, пул муомаласи ва кредит, қишлоқ хўжалигида бухгалтерлик ҳисоби, иқтисодий кибернетика кафедраларига тегишлидир. Кейинги йилларда институт 120 минг сўмлик турли компьютер машиналари сотиб олди. Афсуски улардан унумли фойдаланилаётгани йўқ.

Мавжуд кафедралар бирлашиб, олий ўқув юрти негизини ташкил этади. Маълумки, ишимиз муваффақияти ҳар бир профессор, ўқитувчининг ғоявий-назарий билими, ташкилотчилигига боғлиқ. Бироқ кафедралар асосан ўз ҳолича фаолият юритади. Ўзаро бирлик, ҳамкорлик унча сезилмайди, социалистик мусобақанинг оммавийлиги таъминланмаган. Бу гаплар кўпроқ жамиятшунослик кафедрасига тегишли.

Конференция руҳи, унинг тарихий ҳужжатлари барчамизга чуқур ишонч, иштиёқ, фаолиятимизга янгича мазмун бахш этди. Коммунистлар қимматли таклиф-мулоҳазаларни ўртага ташлашаяпти. Ҳозир ҳар квартал охирида кафедраларнинг ўзида ўқитувчилар ҳисоботини эшитишни йўлга қўйишни режалаштираяпмиз. Бу тадбир камчиликларни аниқлаш, топширилган иш учун масъулиятни кучайтириш, ижодий муҳитни мустаҳкамлашда ўйлаймизки, муҳим роль ўйнайди.

Тан олиш керак: бундан уч-тўрт йил аввал студентлар билан ишлаш ўз ҳолига ташлаб қўйилганди. Талайгина ёшлар ётоқхоналарда жой етишмаслигидан шахсий хонадонларда яшаганлари туфайли назоратдан четда бўлишди. Группалар ва курслар раҳбарларининг ётоқхоналарга камдан-кам боришлари таълим-тарбия ишларига путур етказди, давомат пасайиб кетди. Институт комсомол комитети йигит ва қизларни жамоат ишларига кенг жалб этаолмади.

КПСС Марказий Комитетининг 1988 йил февраль пленумидан кейин партия ташкилоти камчиликларга қарши муросасиз кураш бошлади. Институт билан корхоналар ўртасидаги алоқа мустаҳкамланмоқда. Илмий ишлар жонланди. Айни кунларда 28 фан доктори, 402 фан кандидати қайта қуриш ишида фаол иштирок этмоқда. Улар оталиқдаги корхоналар, хўжаликларда тез-тез бўлиб, партия тарихий ҳужжатларининг моҳиятини кишиларга чуқур тушунтиришмоқда.

Бутуниттифоқ партия конференцияси олдимизга долзарб вазифаларни қўйди. Эндиликда ҳар бир олим, мутахассис янгичасига фикрлаши, туб иқтисодий ислоҳотнинг биринчи босқичидаги зиддият ва муаммоларни холисона таҳлил этиб, келажак ҳақида астойдил жон куйдириши лозим.

Бутуниттифоқ партия XIX конференцияси резолюциясида шундай дейилади: «Ёш авлодни тарбиялаш ва унга таълим бериш КПССнинг, бутун жамиятимизнинг масъулиятли вазифасидир. Конференция ўрта ва олий мактаб ислоҳотини изчил ва жадал амалга оширишни талаб қилади. Бу гап уларнинг моддий базасини мустаҳкамлашга ҳам, энг муҳими — ўқитувчининг, муаллимнинг, тарбиячининг ролига ҳам тааллуқлидир».

Институт партия комитети, ректорат, жамоат ташкилотлари янгича талаблар асосида иш юритиб, малакали мутахассислар тайёрлаш учун барча имкониятларни ишга соладилар.

И. СОИФНАЗАРОВ,
Тошкент халқ хўжалиги институти партия комитетининг секретари.

Уйчи районидаги Жданов номли колхозда чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор берилмоқда. Ихтисослашган ем-хашак бригадаси тузилиб, маккажўхори, беда ва бошқа озуқабоп экинлар пудратчи оилаларга бириктириб қўйилган. Жўрахон Қамбаров етакчилик қилаётган коллектив 28 гектар ерда силос учун маккажўхори етиштирди. Озуқакорлар ҳар гектардан 500 центнер дон аралаш кўк масса етиштириш учун фидокорона меҳнат қилдилар. Бу ўз самарасини берди. Ҳозир маккажўхори ўриб йиғиб олинаяпти. Ҳосил чўғи юксак мажбуриятга яраша.

СУРАТДА: ўн бир гектар маккажўхоризорни пудратга олиб, юқори ҳосил етиштирган Турсунбой Эргашев.

А. ЮСУФБОЕВ фотоси.

ҚОНИҚАРСИЗ БАҲО

СУТ СИФАТИ НАЗОРАТ ОСТИДА

Урганч сут маҳсулотлари заводининг Дружба шаҳридаги филиали эндиликда фақат сепаратор пункти сифатида хизмат қилмоқда. Туямўйин гидроқурувчилари ва Тупроққалъа массиви чорвадорларига эса сут маҳсулотлари ўнлаб километр узоқдан — бош корхонадан келтирилмоқда.

Урганч заводининг иши кўпайганлиги тезда билиниб қолди. Урганч, Дружба, областдаги бошқа шаҳарлар ва районларнинг истеъмолчиларидан тез-тез шикоят туша бошлади. Харидорларнинг бири сутни пишираётганда чириб тушганлигидан, иккинчиси эса унинг ачиб қолганлигидан нолишади.

— Сут ва барча сут маҳсулотлари тез айнийди,—деди завод лабораторияси мудираси З. Болтаева. — Айниқса ёз вақтлари сут маҳсулотлари жуда тез айниши мумкин. Жазирама кунларда узоқ колхозлар ва совхозлардан бизга қандай сут олиб келишаётганини бир тасаввур қилиб кўринг. Албатта, сутнинг айниб қолишига йўл қўймасликка ҳаракат қиламиз. Лекин ҳар доим ҳам бунинг уддасидан чиқавермаймиз: механизмлар ва аппаратлар панд бераяпти. Бунинг устига, Урганч шаҳар озиқ-овқат савдоси бошқармаси экспедиторлари сут маҳсулотларини магазинларга етказиб беришни кўпинча кечиктириб юбормоқдалар. Биз улардан талаб қила олмаймиз. Чунки экспедиторлар бошқа идорага бўйсунишади. Кўпгина магазинларда холодильниклар ишламайди ёки ишласа ҳам кўнгилдагидек эмас.

Сут маҳсулотларини қайта ишловчиларга қулоқ соладиган бўлсангиз ҳамма ишга савдо ходимлари айбдордек туюлади. Лекин, шу тўғрими? Очиғини айтиш кераккки, Урганч сут маҳсулотлари заводи ва унинг филиаллари бугунги кунда ўз имкониятлари даражасида ишламаяпти. Бунга ҳам объектив, ҳам субъектив сабаблар бор.

Ускуналар эскириб қолганига анча бўлди, улар замонавий талабларга жавоб бермайди. Ишчилар занглаб қолган қувурлар ва сут ўтказадиган қувурларнинг вентилларини алмаштириб улгуролмаяптилар. Ўтган йили янги ишлаб чиқариш корпусини кўпгина камчиликлар билан қуриб берган 167-қурилиш тресги коллективи қаттиқ панд берди. Деворлар, поллар чўкди. Натижада завод канализацияси ишдан чиқди. Оқава сувлар ҳар ер, ҳар ерда тўпланиб қолмоқда.

Ёзда соғиб олинган сутнинг ҳарорати анча юқори бўлади. Уни зудлик билан совутиш керак. Шу мақсадда у махсус идишларга солинади. Лекин тўққизта совутгич компрессордан фақат бештаси ишламоқда холос. Шундай бўлгач, маҳсулотнинг юқори сифати ҳақида гап бўлиши мумкинми?

Қоидага кўра ишлаб чиқариш цехларида санитария қурилмаларини ўз вақтида ва мунтазам тозалаб туриш лозим. Бироқ бу талаб ҳар доим ҳам бажарилаётгани йўқ.

Идиш ювиш бўлимида янги машина ўрнатилган, у соатига 3 минг дона шишани тозалаб беради. Лекин зарур асбобларнинг йўқлиги сабабли на сув ҳароратини, на ишқор қоришмаси концентрацияси даражасини, на машинага узатиладиган пар босимини назорат қилиб бўлади. Шунинг учун ҳам аппаратчилар идишлар қай даражада тоза ювилганлигини текшириб ўтирмайдилар.

Завод раҳбарлари уялмай-нетмай брак маҳсулотлар пайдо бўлиш сабабини бу ерга келтирилаётган сутнинг паст сифати билангина изоҳламоқчи бўладилар.

Тўғри, бу ерга келтирилаётган сут ҳам ҳар доим етарли даражада сифатли бўлавермайди: шу йилнинг ўзида завод келтирилган сутни бир неча бор қайтариб юборди. Давлат лабораторияси маълумотлари шуни кўрсатиб турибдики, сўнгги марта текширилган икки ярим тонна сметананинг 712 килограмми давлат стандартига мос эмас, 360 килограмм сариёғ ҳам брак қилинган.

Буларнинг ҳаммаси корхона техника назорати бўлими ходимлари талабни сусайтириб юборганликлари натижасидир. Улар анализларни қониқарсиз ўтказадилар, маҳсулотларни назорат қилишга жамоатчиликни жалб этмайдилар. Бракчиларни аниқлаш қийин эмас. Лекин завод раҳбарлари ҳамма нарсада колхозчиларни айблашни осон, деб билмоқдалар.

Ю. ИБРОҲИМОВ,
ЎзТАГ мухбири.

ИЖАРА САМАРАСИ

Янгибозордаги «Ленинград» колхози фермасида бир қарашда ғалати вазият вужудга келгандек эди: бу ерда молларни боқишга кетадиган сарф-харажатлар икки марта қисқарган бўлишига қарамай моллар аввалгидан анча семира бошлаган эди. Бунинг сабаби жуда оддий — фермани тажрибали зоотехник Раҳимбой Ҳайитбоев бошчилигида 17 киши ижарага олган ва ана шундай самарага эришган эдилар. Ҳозир бу ерда моллар колхоздаги ўртача кўрсаткичдан бир ярим баравар кўп семирмоқда, гўштнинг таннархи анча камайди, фермада ишлаётган ҳар бир ходимнинг ойлик маоши эса сезиларли даражада ошди.

300 бошдан ортиқ қорамол, 120 гектардан кўпроқ озуқа майдонлари ва техника ижарачилар ихтиёрига берилган. Турдош касбларни ўзлаштириш ҳисобига ходимлар бир-бирларининг ишларини бажариб кетаверадилар, улар фермани ем-хашак билан таъминлашга алоқадор масалаларни тезлик билан ҳал этишга ўрганиб олдилар. Ўзларининг ем-хашак сотиб олиш ҳуқуқидан фойдаланиб, фермада ҳозирнинг ўзидаёқ қишга тайёргарлик кўриб қўйишди.

ИДЕОЛОГИЯ ВА ҲАЁТ

ДАЛА ШИЙПОНИДА СУҲБАТЛАР

Охунбобоев районидаги Ниёзов номли совхознинг «Большевик» бўлими иккинчи бригадаси аъзолари ишдан сўнг дала шийпонига йиғилишди. Улар агитатор Ш. Ориповни ўраб олиб, қизғин суҳбат бошладилар. Уларни қизиқтирган саволлар кўп эди.

Ўн иккинчи беш йиллик давомида совхоз қишлоқларининг қиёфаси сезиларли даражада ўзгарди. Илгариги пастак гувала уйлар ўрнида пахтакорлар учун 40 та шинам уй қад кўтарди. Бу ерда шунингдек 2 та мактаб, болалар боғчаси бунёд этилди. Бироқ социал масалаларни охиригача ҳал этиш учун маблағ керак. Уни ўзимиз ишлаб топишимиз керак, деб таъкидлашди ишчилар. Ҳар бир кишининг меҳнат унумдорлигини, шахсий манфаатдорлигини ошириш учун оила ва ижара пудратини кенг жорий этиш зарур.

Хўжаликнинг 24 та пахтачилик бригадасининг барчасида Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси материаллари юзасидан суҳбатлар ўтказилмоқда. Ана шу энг муҳим ҳужжатларни тушунтиришда 50 га яқин агитатор ва пропагандист қатнашмоқда.

ДЕҲҚОН ЁРДАМЧИСИ

Боғот районидаги Жданов номли колхозда илғор чорвадорларни табриклаш маросими бу гал ҳам кўчма кино қурилма механиклари — меҳнат ветеранлари Саъдулла Аҳмедов ва Хония Қосимоваларсиз ўтмади. Бу эр-хотин ҳар қандай об-ҳаво шароитида ҳам дала шийпонларига, чўпон қўноқларига, узоқ фермаларга фильмлар олиб келишади.

Ўрта Осиё республикалари пахтакорлари, Болтиқбўйи чорвадорлари, Қозоғистон ғаллакорлари тажрибаси ҳақида киномеханиклар олиб келган ленталарни кўрган қишлоқ меҳнаткашлари уларни қизғин муҳокама қиладилар. Улар биргаликда ишлаган 30 йилдан ортиқ вақт давомида ўн мингдан зиёд бадиий ва ҳужжатли фильмларни далада намойиш этишди. Эр-хотинларнинг меҳнати колхоз правлениеси ва район партия комитетининг фахрий ёрлиқлари билан тақдирланган.

Колхоз кино қурилмаси ветеранлари ўзларига муносиб ўринбосарларни тайёрламоқдалар. Фарзандлари—интернационалист жангчи Умарбек ва унинг укаси Усмонбек ота-оналари изидан боришмоқда. Улар колхоздаги 2-кўчма кино қурилманинг эгаси бўлдилар. Яқинда уларга, худди ота-оналари каби биринчи категорияли кино механик унвони берилди.

ХЎЖАЛИК ҲИСОБИ ТУФАЙЛИ

Қўқон пойафзал фабрикаси коллективи чиқитсиз технология асосида ишлашга ўтди. Хўжалик ҳисоби ва ўзини ўзи пул билан таъминлаш усули пойафзалчиларга меҳнат унумдорлигини кескин оширишга, хом ашё ва материаллардан оқилона фойдаланишга ёрдам берди.

Авваллари бригада ишида сийқа «ялпи» кўрсаткич асосий кўрсаткич ҳисобланарди. Пойафзалчилар ишлаб чиқараётган маҳсулотлар харидорга маъқул бўладими, йўқми, бу уларни қизиқтирмасди. Энди пировард натижага қараб ҳақ тўланмоқда, шартномавий мажбуриятларни бажариш ва маҳсулот турлари асосий мезон бўлиб қолди. Савдодаги юксак талабчанлик шунга олиб келдики, Қўқон пойафзалчилари бу йил ишлаб чиқарган буюмларнинг 40 процентига «Янгилик» тамғаси босилди. Шу давр ичида 600 минг квадрат дециметрдан кўпроқ қимматбаҳо хром тери тежаб қолинди.

Фабрикада ишчи ўринларини аттестациядан ўтказиш, шахсий иқтисод счетлари очилиши муҳим қадам бўлди. Натижада корхона коллективи пландан ташқари 300 минг сўм фойда олди. Бу пул рағбатлантириш фондига, корхонани техникавий қайта қуроллантиришга сарфланади.

(ЎзТАГ).

ПУДРАТ ИХЛОСМАНДЛАРИ

МАНСУР ТОПГАН БУЛОҚЛАР

ЁКИ ҚЎШРАБОТДАГИ КИРОВ НОМЛИ СОВХОЗНИНГ ҚОЛОҚЛИКДАН ЧИҚИШИ

Мансур топган булоқларни тоғ чашмаларига қиёс қилгулик. Улар бир-биридан жўшқин, қудратли. Ирмоқлар бирлашиб дарёлар ҳосил қилганидек, бу булоқлар туташиб уммонга айланаяпти. Булар киши кўзини жовдиратувчи сара дон, минг жило билан товланувчи қоракўл терилар, гўшт конию сут уммонларидир. Бу булоқларга Мансур қандай қилиб ҳаёт бағишламоқда, уларни хўжаликни қолоқлик гирдобидан олиб чиқишга қандай хизмат қилдираётир? Шулар ҳақида ҳикоя қилмоқчимиз.

Ҳа, бундан уч-тўрт йил муқаддам Қўшработ районидаги Киров номли совхознинг бугунги мунаввар тонги, порлоқ истиқболи ҳақида ҳатто тасаввур қилиб бўлмасди. У хўжалик йилини миллион сўмлаб зарар билан якунларди. Қолоқлик ботқоғи ҳамма тармоқларни ўз гирдобига тортарди. Совхозга раҳбарлик қилган директору мутахассисларнинг ношудлиги, хўжалик тақдиридан кўра ўз ҳамёнлари тўғрисида кўпроқ қайғуришлари, янгиликларни ҳис қила олмасликлари, қолаверса турғунлик даври иллатлари уни ана шундай таҳликали ҳолга солиб қўйганди. Унинг давлатдан қарзи 8 миллион сўмдан ошиб кетганди!

Наҳотки шундай бўлиб қолаверса? Бу аҳволга қачонгача чидаш мумкин? Ҳар қандай инсон, айтайлик кировликлар иродаси, ақл-заковати шунчалар кучсизми? Ахир бу ерларда неча асрлардан буён одам зоти яшаб келади. Яшаганда ҳам чинакамига зиё оғушида ҳаёт кечирган, давлатлари ҳисобсиз, ризқ-рўзи тўкин ўтган. Энди уларга нима бўлди? Йўқ, бунга сира йўл қўйиш мумкин эмас.

Мансур Қўшбоев Қўшработда энг қолоқ хўжаликлардан бири — Киров номли совхозни қабул қилиб оларкан, ўз фаолиятининг илк дақиқалариданоқ бу жумбоқлар ечимини топиш ташвишига тушди. Бугун ҳар бир соҳа юксалиш пиллапояларидан дадил одимлаётган экан, киши беихтиёр ўзига ўзи савол беради: бу ерда ўзи нималар бўлаяпти? Қолоқлик туманлари тарқалаётганлиги ростмикин?

Ҳаммаси тўғри. Янги директор совхозга келган биринчи кунноқ барча раҳбар ва мутахассисларни кабинетига тўплаб, масалани кўндаланг қўйди, режаларини очиқча айтди: бугундан бошлаб хўжаликни қолоқликдан олиб чиқиш ҳақида қайғурмайдиганларга орамизда ўрин йўқ; бундан буён «ой ботар, тонг отар, бир илож қилиб кун ўтар» қабилида яшай олмаймиз; Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқаришдек хайрли ишга муносиб ҳисса қўшиш, хўжаликни бойбадавлат қилиш муқаддас бурчимиздир.

Ўша оқшом истиқбол режалари белгиланди. Бўлимлар тугатилиб, ўрнига бригадалар ташкил этилди. Штатлар кўриб чиқилди. Моддий неъматлар яратиш, ўрнига аравани қуруқ судраб юрувчи, иш деса Маккадан, маош деса кассадан топиладиганларнинг 154 нафари билан хайрлашишга тўғри келди. Ишлаб чиқаришнинг барча бўғинларини пудрат усулида ишлашга кўчиришга қарор қилинди. Янгича хўжалик юритиш механизми ҳаракатга келтирилди. Кишиларнинг мустақил ишлашлари, эркин фикрлашларига тўғоноқ бўлиб келган тўсиқлар пайи қирқилди. Маъмурият фаолияти, ишлаб чиқаришни қайта қуриш, янгича яшаш умидбахшлиги яққол кўзга ташланаяпти.

Ўтган йили барча соҳаларда ютуқлар салмоқли бўлди. Давлатга гўшт, қоракўл тери, жун, дон ва бошқа маҳсулотлар топшириш планлари ортиғи билан уддаланди. Ҳар юз бош совлиқдан юз бошдан зиёд қўзи олиниб, бу борадаги марралар эгалланди. Агар бундан олдинги йилда 1 миллион 840 минг сўмлик маҳсулот сотилган бўлса, бу кўрсаткич ўтган йили 2 миллион 700 минг сўмликни ташкил этди. Фақат сут етиштириш топшириғигина бажарилмай қолди. Шунга қарамай йил 100 минг сўм фойда билан якунланди. Рентабеллик 5 процентга кўтарилди. Маҳсулот ҳажми кейинги икки йилда қарийб 2,5 баробар ошган бўлса-да, иш ҳақи фонди аввалгидай қолди.

Кировликлар жорий йилда ҳар юз совлиқдан 95 бош қўзи олиш, 20 тонна жун, 20 минг дона қоракўл тери, 350 тонна гўшт, 1.000 тонна сут, 6 минг тоннага яқин дон, бошқа нознеъматлар ишлаб чиқаришлари зарур эди. Бригада ва оила пудратига таяниб иш кўрган чорвадорлар ҳар юз совлиқдан 102 тадан қўзи олдилар. Давлатга қоракўл тери етказиб бериш, ўстиришга қўзи қолдириш топшириқлари ортиғи билан адо этилди. Қўйчиликнинг ўзидан ҳозиргача 93 минг сўм соф фойда кўрилди. Жун, сут сотиш ярим йиллик марралари эгалланди. Бу муваффақиятларга ҳар юз бош совлиқдан 105—110 тадан қўзи олган Суннат Қорақулов, Амир Халилов, Отаниёз Кўмаков, Искан Ўринов, Ўроқбой Деҳқонов сингари чўпон-чўлиқлар, Турдигул Ирисбоева, Махфират Файзиева, Ҳидоят Довуловадек оқ чашма ижодкорлари муносиб улуш қўшдилар.

— Бригада ва оила пудрати барча ютуқларимизнинг бош мезони бўлмоқда, — дейди илғор чорвадор Амир Халилов. — Хўжаликни янгича юритиш асосида ишлаш, чорвадорнинг мустақил фаолият кўрсатиши қувончли натижалар бермоқда. Масалан, бизнинг оилавий звенода 500 бошдан зиёд совлиқ бор. Бу йил уларнинг ҳар юз бошидан 113 тадан қўзи олдик. Ўстиришга қўзи қолдириш, қоракўл тери топшириш йиллик, жун сотиш ярим йиллик планлари ошириб уддаланди. Ҳар дона қоракўл терини 32 сўмдан сотдик. Бу ўтган йилгидан 2—3 сўмга қимматдир. Маҳсулот салмоғи ҳамда сифати яхшиланиши, чиқимга йўл қўйилмаслиги натижасида моддий манфаатдорлигимиз ҳам ошмоқда. Ойлик маошларимиз 260—280 сўмдан тушаяпти.

Қорамолчиликнинг ижара пудратига ўтказилишидан хўжаликнинг манфаатдорлиги сезиларли даражада яхшиланаяпти. Бу борада ташкил этилган кооператив ҳам маҳсулот салмоғининг кўпайишига олиб келаётир. Қўйчилик, паррандачилик бўйича ҳам кооперативлар ташкил этилди. Учта сутчилик кооперативида ҳар бош сигирдан 2.500 килограммдан сут соғиб олиниб, бунинг афзаллиги амалда исботланаяпти. Ижара пудрати асосида ишлаётган Тоштемир Ирисбоев ўз қарамоғидаги 36 бош говмишдан 38 бош бузоқ олди. Шулар ҳисобига хўжалик сут тайёрлаш ярим йиллик планини ошириб бажарди ёки ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 24 тонна кўп маҳсулот сотилди.

Хўжаликда ғаллачилик ҳам пудратга ўтказилиши биланоқ гектарлар ҳосилдорлиги кўтарилиб, дон хирмони юксалмоқда. Ўтган кузда 7.682 гектар лалмикор ерга буғдой ва арпа уруғи қадалганди. Буғдойзорларнинг ҳар гектаридан 11 центнердан, арпазорлардан 10,5 центнердан сара дон кўтарилди. Жами 8 минг тоннадан зиёд ғалла ишлаб чиқарилиб, давлатга 3.100 тонна ўрнига 4.100 тонна дон топширилди, минг тонна уруғлик жамғариб қўйилди, ишчиларга 600 тонна арпа ва буғдой тарқатилди. Ғаллачиликдан ярим миллион сўм соф фойда кўрилмоқда. Луқмон Хўжамбеков бошлиқ пудратчи бригада гектаридан 17 центнердан, Абдуаҳад Ёрқулов, Ҳамдам Сайдаутов бригадалари 12—13 центнердан ҳосил етиштиришди.

Ғалла ўрим-йиғимини ташкилий жиҳатдан уюшқоқлик билан ўтказиш, мавжуд ҳосилни нобудгарчиликсиз йиғиб олиш таъминланди. Комбайнчилардан Жумабой Иброҳимов, Михлибой Дўстбеков, Келдиёр Қўшбоев чинакам жасорат кўрсатдилар. Уларнинг ҳар бири мавсумда 300—350 гектар майдон ҳосилини сифатли ўрди. Ғаллакорлар чорвадорларга қарийб 5 минг тонна сомон етказиб бердилар. Бошқа хўжаликларга ва ишчиларга 40 минг сўмлик сомон сотилди. Булар бригада ҳамда ижара пудратининг ёрқин самараларидир.

Чорвачиликнинг ривожланиши, моллар маҳсулдорлигининг ошишида мустаҳкам озуқа базаси яратилганлиги ҳал қилувчи аҳамият касб этаётир. Ғалла-беда алмашлаб экиш йўлга қўйилиши натижасида мўл ем-хашак тўпланаяпти. Бедазорлар 2,5 минг гектарга етказилиб, шартли суғориладиган ва лалми ерлардан ўртача 100 центнердан ошириб пичан йиғиштириб олинаётир. Келгусида бедазорлар 3 минг гектар бўлади. Хўжаликда беда уруғчилиги билан шуғулланувчи звенолар тузилди. Ўтган йили 26 тонна беда уруғи етиштирилиб, унинг 20 тоннаси сотилди, бундан 320 минг сўм фойда олинди.

Чорва қишловига ҳам пухта ҳозирлик кўрилмоқда. Подадаги қўй ва қорамолларни қишловдан тўқ, семиз олиб чиқиш учун 8 минг тонна ем-хашак талаб қилинади. Чорвадорлар эса ҳозиргача жами 10 минг тоннадан зиёд озуқа жамғариб қўйдилар. Бунинг 2,5 минг тоннаси сенаж, яна шунчаси беда пичанидир. Озуқа тўплаш қизғин давом этмоқда. Совхоз ишчиларига ўз эҳтиёжлари учун яна 2 минг тонна дағал хашак етказиб бериш чораси кўрилаяпти. Уларга бундан олдин ҳам қарийб шунча озуқа сотилганди. Ферма ва қўралар атрофида ўтган йилдан қолган 4 минг тонна дағал хашак ҳам чош бўлиб турибди. Мустаҳкам озуқа базасини яратишда Тиркаш Очилов, Луқмон Хўжабеков, Қатар Сатторов бошлиқ пудратчи бригадалар ишчиларининг ҳиссаси айниқса беқиёс.

Бу йил 600 гектар ерда нўхат, 100 гектарда гречиха, 100 гектарда кунжут, 30 гектарда зиғир, 200 гектар майдонда полиз экинлари парваришланаяпти. Нўхатчилик бригадаси коллективи совхозга 120 тоннадан ортиқ ҳосил етказиб берди. Бу тармоқдан келадиган фойда 360 минг сўм бўлиши кўзда тутилаяпти.

Икки йилдан буён асаларичилик ҳам совхозга катта даромад келтираяпти. Ўтган йили минг уя асаларидан 20 тонна хуштаъм бол олинди. Барча харажатлар қопланиб, 27 минг сўм фойда кўрилди. Бир килограмм болнинг таннархи 1 сўм 57 тийинга тўғри келди. Ҳар килограмм асал 3,5 сўмдан сотилди. Бу йил асалари уялари 1.200 тага етказилди. Бол тайёрлашни 25 тоннадан ошириш чоралари кўрилаётир. Тўсинсой сув омбори базасида балиқчилик хўжалиги ҳам фаолият кўрсата бошлади.

— Бригада ва ижара пудратига изчил амал қилиш, хўжаликни янгича юритиш, кишиларда аъло кайфият, меҳнатга садоқатнинг қарор топиши бизни истиқбол сари етакламоқда, — дейди совхоз директори Мансур Қўшбоев. — Агар тўрт йил бурун ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш қиймати 1 миллион 292 минг, 1986 йилда 1 миллион 840 минг, ўтган йили 2 миллион 700 минг сўмни ташкил этган бўлса, жорий йилда 3 миллион 300 минг сўмга етади. Кейинги йилларда ортиқча штатларни қисқартириш, беҳуда харажатларга йўл қўймаслик ҳисобидан йилига 200 минг сўмдан зиёд маблағ тежаб қолинаяпти. Авваллари иш ҳақи фонди ялпи маҳсулот қимматига нисбатан 70—75 процент бўлган. Ўтган йили бу кўрсаткич 40 процентга тушди. Масалан, уч-тўрт йил бурун бир миллион сўм атрофида маҳсулот топширилиб, ишчи ва хизматчиларга 900 минг сўмдан ортиқ маош тўланган. Эндиликда мукофотларни қўшиб ҳисоблаганда 1 миллион 100 минг сўм меҳнат ҳақи тўланиб, йилига 2 миллион сўмликдан зиёд маҳсулот сотилаяпти. Бу йил 3 миллион 300 минг сўмлик маҳсулот етиштирилиб, унинг 2,5 миллион сўмликдан зиёдини сотишни мўлжалламоқдамиз. Лекин иш ҳақи фонди ўзгармайди.

Хўжаликнинг келажаги порлоқ. Барча тармоқлар ижара пудратига ўтказилиши ҳисобига уларни рентабелли қилиш — коллективнинг асосий мақсади. Келгусида хўжалик ўзини ўзи маблағ билан таъминлаш асосида ишлашига бугунданоқ мустаҳкам пойдевор яратилаяпти. Ишлаб чиқариш бўғинлари ёш, ҳалол-покиза кадрлар билан мустаҳкамланаётир. Чорвачиликда наслчилик ишларини яхшилаш мақсадида Самарқанддаги қоракўлчилик илмий тадқиқот институти олимлари билан яқин алоқада иш олиб борилаяпти. Ширин Сатторов, Аҳмад Бобожонов сингари ёш мутахассислар зоотехника ва ветеринария хизматини пухта ташкил этиш йўлида астойдил изланмоқдалар.

Хуллас, совхоз янгича ишлаш шароитида мустақил парвозни дадил давом эттираётир.

Ҳ. БОЗОРОВ,
«Қишлоқ ҳақиқати»нинг жамоатчи мухбири.

Фан — қишлоқ хўжалигига

ЭКИНЛАРНИ СУВЧИСИЗ... СУҒОРИШМОҚДА

Шундай бўлиши мумкинми? Хоразм сув хўжалиги ишлаб чиқариш бошқармасининг бош инженери Ў. Қ. Муҳаммадиев бу саволга ижобий жавоб берди. Бутуниттифоқ ихтирочи ва рационализаторлар жамиятининг фаол аъзоси бўлган Муҳаммадиев суғоришда инсон меҳнатини бутунлай истисно этадиган махсус қурилмани таклиф этди.

Техника фанлари кандидати Муҳаммадиев ишлаб чиққан автоматлашган суғорма нов ариқ эгатларга керакли миқдорда сув етказиб беради — бу иш сувнинг сатҳидан ҳамда ариқларнинг узунлигидан қатъий назар амалга оширилади. Автоматлашган суғорма новни ҳаракатга келтириш учун ҳеч қандай энергоресурслар талаб этилмайди: нов сув оқимининг тезлиги билан ишлайди. Оператордан суғориш нормасига аниқ риоя қилган ҳолда гидроавтомат дискаси регуляторини ўрнатиш талаб этилади, холос. Бунда ўсимликларга етарлича сув бериш мумкин бўлади.

Янгилик Хива районидаги Огаҳий номли совхозда жорий этилди. У нормада белгиланганидан оғишмай, сувни янада тежаб сарфлашга имкон бермоқда.

— Янгиликдан Хоразм области хўжаликларининг ўзидагина фойдаланиш эвазига кўриладиган иқтисодий самара ҳар йили 100 минглаб сўмни ташкил этади, — дейди Ўктам Қодирович. — Бироқ область агросаноат комитетидагилар янгиликни жорий этишга шошилмаяпти. Ахир бунинг натижасида ғўза парваришидаги энг оғир меҳнат жараёнларидан бирини енгиллаштириш мумкин...

ЎЗ УЙИМ—ЎЛАН ТЎШАГИМ

ҚЎРҒОНТЕПА. (ТАСС мухбири С. Трофимов). Мазкур область маркази аҳолиси офицер М. Жиряков командирлик қилаётган тўпчилар бўлинмасини шоду-хуррамлик билан кутиб олди. Жангчилар Афғонистон Республикасида беш йил интернационал бурчларини бажариб, Ватанга қайтиб келдилар.

Бўлинма командири катта бошлиққа Ватанга қайтганликлари ҳақида рапорт берди. Улуғ Ватан уруши ветеранлари ўз ҳарбий бурчини шараф билан адо этган ўғиллари ва набираларига миннатдорчилик билдирдилар.

...Колонна қисқа муддат дам олгач, яна йўлга тушди. У қисм доимий жойлашадиган ерга боради.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

РИГА. Шартнома, алоқа, яна шартнома — Рига вагон заводи коллективининг болгариялик касбдошлари билан ҳамкорлиги босқичларини ана шундай ифодалаш мумкин. Мусобақадошлар — Рига вагон заводи билан Русе шаҳридаги Васил Коларов номли локомотив ремонти заводи коллективларининг амалий муносабатлари ўсиб, мустаҳкам дўстлик алоқаларига айланди. Болгария корхонаси вакиллари янги электр поездини ясашда иштирок этиш учун Ригага келдилар. Поезд текис юради, салонлари жуда қулай бўлади.

●

ЛИТВА ССР. Компьютер район марказий дорихонаси навбатчилик хизматининг аниқ ва тез ишлашини таъминлади. Дори тайёрловчилар электроника ёрдамида омборда дори-дармонларнинг бор-йўқлиги ҳақида харидорлар саволларига жавоб қайтарадилар. ЭҲМ хотираси дорихоналар тармоғидан келадиган маълумотлар билан ҳар куни эрталаб тўлдириб борилади. Шяуляй ана шундай автомат контрол комплекси ўрнатилган Литвадаги биринчи шаҳардир. Унинг программасини «Нуклон» ҳисоблаш техникаси заводи мутахассислари тайёрлаганлар. Республикадаги бошқа районларнинг дорихоналари ҳам электроника билан жиҳозланмоқда.

●

БРЕСТ. Каменецкий районидаги «Беловежский» совхоз-комбинати ҳозир йилига 108 мингта чўчқа боқишга мўлжалланган комплексда фақат соғлом насл олишни режалаштирмоқда. Олимларнинг тавсиясига амал қилиниб, бу ерда кўпайтириш учун ажратилган мингга яқин болалайдиган чўчқа «Марцелин» деган жойда махсус қурилган лагерга олиб чиқилди. Бу чўчқаларни боқишни Е. Пивовар оиласи ўз зиммасига олди, у хўжалик билан пудрат асосида шартнома тузди. Е. Пивовар оиласи билан яйловларнинг ҳолатини, чўчқаларнинг қандай боқилаётганини пухта кузатиб турибди. Чунки узил-кесил ҳисоб-китоб қилиш чоғида чўчқаларнинг қанчалик семирганлигигина эмас, улар нобуд қилинмай сақланиши, насл конденцияси ҳам ҳисобга олинади. Иқтисодчиларнинг ҳисоб-китобларига қараганда, область хўжаликларида пудрат асосида ишлаётган юздан кўпроқ оила меҳнат ва ем-хашак сарфини қисқа муддат ичида бир неча бор камайтириб, чўчқа маҳсулдорлигини анча оширишга муваффақ бўлди.

●

ВАНИНО (Хабаровск ўлкаси). Бу ерда янги «Верхнетумнинский» давлат балиқ хўжалиги қўриқхонаси ташкил этилди. Тумнин тоғ дарёси юқори оқимидаги Тайга массивларига бориш учун фақат пиёдаларгагина рухсат этилади. Балиқлар уруғ ташлайдиган маҳаллий дарёларда осойишталик бўлиши керак ва шу сабабли улар муҳофаза қилина бошлади. Тайгадаги дарёларда кета, сима, горбуша, мальма, хариус балиқлари учрайди. Қўриқхонада ер ва сув транспортлари ҳар қандай турининг ҳаракати тақиқлаб қўйилган, дарё соҳилларида сувни муҳофаза қилиш зоналари кенгайтирилган. Ҳозир Амур бўйида йигирмадан ортиқ қўриқхона ишлаб турибди, уларнинг майдони салкам тўрт миллион гектарни ташкил этади.

(ТАСС).

Меҳнатобод районидаги Ғанишер Юнусов номли совхозда ғўза парвариши билан бирга йиғим-теримга пухта ҳозирлик кўрилаяпти. Мавжуд 3.818 гектар майдонда пахта етиштираётган чўлқуварлар ҳосилнинг асосий қисмини машиналар ёрдамида саранжомлашни кўзлашмоқда. Ҳозир хўжалик марказий устахонасида иш қизғин. Ремонтчилар терим техникасини тезроқ мавсумга шайлаш ниятида ўзаро мусобақалашиб меҳнат қилмоқдалар. Улар ҳозирга қадар 65 та зангори кеманинг 50 тасини старт чизигига қўйишди.

СУРАТЛАРДА: 1. Ремонтчи-механизаторлар Олим Маматқулов (чапда) ва Ғайрат Қурхонов. 2. Моҳир слесарлардан Шерали Олтибеков (чапда), Абдурасул Абдузухуров, Жалол Маматқулов ва Момирмет Холмирзаев. 3. Зангори кемалар старт чизигида.

В. ТЎРАЕВ фотолари.

ҚИШЛОҚ КЎЧАСИДАГИ УЙ

НАВБАТДАГИЛАРНИНГ ОХИРИ КЎРИНМАЯПТИ

Ўзбекистонда турар жойга эҳтиёж катта, қурилиш суръати эса суст

Ўзбекистон аҳолиси йилига ярим миллион кишига кўпаймоқда. Табиийки, уй-жой муаммоси ғоят ўткир бўлиб турибди. Шуни таъкидлаш зарур: қишлоқдаги турар жой фондининг ярмидан ортиғи пахсадан тикланган бўлиб, путурдан кетган.

Республикада аср охирига қадар Совет ҳокимияти йилларида қанча қурилган бўлса, айнан шунча миқдорда уй-жой барпо этилиши керак. Қишлоқни янгилаш юзасидан дадил режа белгиланган! Бу планнинг учдан бир қисми — 73 миллион квадрат метрдан зиёди якка тартибда уй-жой қурувчилар ҳиссасига тўғри келади.

Афсуски, кўпгина қийинчиликлар кўндаланг бўлаяпти. Уларни бартараф этиш учун нима қилиш керак! Мухбиримиз М. Бабинцев худди шу хусусда республика Министрлар Совети қурилиш бўлимининг мудири Е. С. Темкин, Тошлоқ район партия комитети биринчи секретари А. С. Собиров, Тошкент областидаги «Политотдел» колхози правлениеси раиси В. С. Ким билан суҳбатлашди.

— Евгений Сергеевич, республика бўйича якка тартибда уй-жой қуриш юзасидан белгиланган планлар ҳажми анча катта. Дастлабки натижалар эса унчалик қувонарли эмас. Беш йилда аҳоли маблағлари ҳисобига 19 миллион квадрат метр турар жой қуриш кўзда тутилган. Ҳозиргача эса 5 миллион квадрат метрдан сал ортиқроқ уй фойдаланишга топширилган. Иш суръатининг ўсиши сезилмаяпти. Жумладан, биринчи квартал планининг учдан бир қисми адо этилган, холос.

Е. С. Темкин. Ташвишланишингиз асосли. Дастлабки кунларданоқ биз икки қийинчиликка дуч келдик. Биринчиси — ер тақчиллиги. Республикадаги ҳайдаладиган майдоннинг деярли ҳаммасида суғориладиган деҳқончилик билан шуғулланилади. Уни кўп исроф қила олмаймиз. Иккинчиси — бинокорлик материалларининг доимий равишда етишмаслигидир. Шундай бўлса-да, яқин йилларда қишлоқ районларида ҳовли тўйлари бир ярим-икки ҳисса кўпайишига умид боғламоқдамиз. Якка тартибда уй-жой қурилишининг базаси мустаҳкамланаяпти. Аср охирига қадар деворбоп материаллар ишлаб чиқариш икки ҳисса кўпайтирилади. Оҳак, цемент, гипс етказиб бериш ҳам сезиларли даражада ортади. Ер участкаси ажратиб беришнинг имкониятлари қидирилаяпти. Андижон, Қашқадарё, Самарқанд областларининг баъзи районларида якка тартибда уй-жой қурилишига раҳбарлик қиладиган алоҳида бўлимлар ташкил этилди.

Бу борада ижобий натижаларга эришиш кўп жиҳатдан маҳаллий ташаббусларга боғлиқ. Мисол учун мен яқинда бўлган Фарғона водийсидаги Тошлоқ районини олиб кўрайлик. Атиги 17 минг гектарга яқин ери бўлган бу жойда 100 мингдан зиёд киши яшайди. Шундай мураккаб, қийин шароитли районда йилига 400 дан ортиқ янги уй қурилмоқда. Демак, кунига битта ҳовли тўйи!

А. С. Собиров. Ҳаёт тежамкор бўлишни тақозо этаяпти. Халқ депутатлари Совети ижроия комитетининг раисида бугунги кунда ер участкаси ажратилишини сўраб ёзилган етти юздан ортиқ ариза бор. Шунча томорқани қаердан олиш керак? Барча имкониятлар қаттиқ ҳисоб-китоб қилиб чиқилди. Қум барханларини, жарликларни текислаб, шу ерларда турар жойлар барпо этишга қарор қилинди. Хоналари икки қаватга жойлаштирилган уйларнинг лойиҳалари танлаб олинмоқда. Ўғиллар алоҳида уй-рўзғор бўлиб ажралиб чиққач, отасининг томорқасида турар жой қуришга рухсат этилаяпти. Ер участкасининг ҳажми имкон берсагина шундай қилинаяпти, албатта.

В. С. Ким. Биз бош план бўйича янги қишлоқ қураяпмиз. Посёлка учун энг яроқсиз, хўжалигига яроқсиз ҳисобланган жойни танладик. «Узагропромстрой» бирлашмаси коллективлари билан ҳамкорликда керамзит бетондан яхлит уйлар қуриш йўлга қўйилди. Узлуксиз-конвейер усули жорий этилганлиги туфайли ҳар ҳафтада битта уй қўлдан чиқарилмоқда. Тайёр турар жойлар колхозчиларга қарзни узоқ муддатда узиш шарти билан сотилаяпти. Бу жуда қулай, нархи ҳам унчалик қиммат эмас — ҳовлисида хўжалик юритиш учун иморатлари бўлган тўрт хонали коттеж 20 минг сўмдан бироз ортиқдир.

А. С. Собиров. Биз кўпроқ ўз кучимизга таянамиз. Ҳар бир колхозда бригада ташкил этилган. Уй икки баравар арзонга тушаяпти. Ҳозирги пайтда қурилиш кооперативини тузишни кўзлаб турибмиз. Хўжаликлараро ғишт заводлари маҳсулот чиқара бошлашди...

Е. С. Темкин. Дарҳақиқат, ташаббус ишга қанот бағишлайди. Масалан, Бухоро областида ҳатто кичик қишлоқларнинг кўпчилигига бош планлар тайёрланди. Свердлов районидаги хўжаликларида архитекторлар ишлашмоқда! Бу ерда якка тартибда уй қурувчилар учун 800 участка ажратилди. Афсуски, ҳали кўп жойларда тўсиқларга, маҳаллийчиликка дуч келинаяпти. Жумладан, Андижон областидаги Балиқчи районида йил бошида 657 оилага ер участкаси ажратиб берилганди. Баҳорда эса бу жойларга экин экиб юборишди. «Ҳосил йиғиб-териб олинганидан кейин уй қурасизлар», — дейишди. Демак, қиш яқинлашиб қолади. Якка тартибда уй қуриш юзасидан белгиланган планлар бажарилмаётганлигининг сабабларидан бири худди шунда.

— Бундай аҳвол ер унчалик тақчил бўлмаган жойларда ҳам давом этаётганлиги кишини ғоят ажаблантиради. Масалан, қўриқ Қашқадарё областини олиб кўрайлик. Бу ерда 17 мингдан ортиқ оила анча вақтдан бери ер участкаси олиш учун навбатда турибди. Шундай ҳолатга Сурхондарё областида ҳам дуч келасиз. Ўнлаб қишлоқларнинг бош планлари йўқ. Қарийб 15 минг оила якка тартибда уй қуриш мақсадида ер участкаси ажратиб берилишини кутиб турибди.

В. С. Ким. Якка тартибда уй қурувчиларга Жамғарма банки бўлинмалари ҳам эскирган инструкцияларни рўкач этиш билан тўсқинлик қилишаяпти...

Е. С. Темкин. Шундай ҳоллар кўп учрамоқда. Масалан, ҳозиргина тилга олинган Андижон областининг Москва районида икки ярим миллион сўмга қарийб 400 кишига қарз берилган. Мирзачўлдаги Ворошилов районида 500 киши ссуда олиш учун навбатда турибди. Шу ердаги «Красная заря» совхозида уч йил муқаддам уй-жой қуриш учун икки гектар ер ажратилганди. Кредит йўқлиги сабабли иш ҳамон олдинга силжимаяпти...

А. С. Собиров. Бу борада тартиб ўрнатиш керак. Агар талаб этилса, қонунларимиз куч-қудратидан фойдаланиш зарур. Районимизда ҳам дастлабки даврда катта камчиликлар, келишмовчиликлар бўлди. Лекин биз берилган аризаларга мувофиқ қурилиш ва ажратиладиган қарз ҳажмини олдиндан аниқлаб олдик. Улар ўзига хос тарзда марказлаштирилди. Уй қурувчи киши Жамғарма банкига мурожаат этса, ўзига етарли қарзни олишини яхши билади. Бир сўз билан айтганда, район бўғинидан бошлаб то республика бўлинмаларига қадар аниқ система йўлга қўйилиши, уй-жой программаси қандай бажарилаётганлиги қатъий назорат этилиши зарур.

В. С. Ким. Ишни жонлантириб юбориш учун Евгений Сергеевич тилга олган алоҳида бўлимларни ташкил этиш шарт эмас. Улар қоғозбозликни янада кучайтиради, якка тартибда уй қурувчи мурожаат этиши зарур бўлган бошлиқ яна бир кишига ортади. Бунинг ўрнига агар хўжалик қурилишни ўз кучи билан бажараётган бўлса, мамлакатнинг бошқа регионлари билан бевосита ҳамкорлик алоқаларини йўлга қўйиши мақсадга мувофиқдир. Айтайлик, пландан ташқари етиштирилган сабзавот ёки мевани Сибирга жўнатиб, у ёқдан ёғоч-тахта олиш мумкин. Область агросаноат комитетлари шундай алоқаларни изга солишлари, олдиндан шартномалар тузишлари керак. Маҳаллий ташкилотларга кўпроқ мустақиллик бериш зарур. Шундагина арзимаган масала юзасидан республика Министрлар Совети, Агросаноат давлат комитетига мурожаат этишга ҳожат қолмайди.

Е. С. Темкин. Ўйлаймизки, дастлабки тажрибалардан келиб чиққан ҳолда якка тартибда уй-жой қурилишини ривожлантиришнинг энг мақбул йўлларини танлаб оламиз. Бинокорлик материалларини етказиб бериш борасида ҳозирнинг ўзидаёқ аниқ йўл белгиланган...

А. С. Собиров. Биз суҳбатимиз жараёнида қурилиш материаллари савдосини яхшилашдек ғоят муҳим масалага ҳали тўхталганимиз йўқ. Тасаввур қилинг, колхозлар ҳисобида ҳозирги пайтда 23 миллион сўм маблағ бор. Лекин унинг анчагина қисми ўлик капитал. Чунки керакли нарсани ҳамиша ҳам сотиб олиб бўлмайди...

Е. С. Темкин. Яна маҳаллий ҳокимият органлари, хўжалик раҳбарларининг ташаббускорлиги масаласига тўхталишга тўғри келади. Яқинда Қорақалпоғистон Автоном республикасининг Тўрткўл районида бўлганимда қизиқарли янгиликка дуч келдим. Қурилиш материаллари магазинининг шундоқ ёнида устахона очишибди. Якка тартибда уй қурувчи тахта сотиб олиб, эшик, дераза тайёрлаш юзасидан буюртма бериши мумкин. Қандай яхши! Афсуски, хўжалик ходимлари кўп ҳолларда юқоридан буйруқ бўлишини, қаердандир тайёр нарсалар келтириб берилишини кутиб туришади.

— Ишни омилкорлик билан олиб бориш борасида Хоразм областида яхши тажриба тўпланди. Воҳа хўжаликлари ғишт, оҳак, цемент ва ҳатто безакли плитка ҳам тайёрлашмоқда. Терак экилиб, ёғочга бўлган эҳтиёж оз бўлса-да, қондирилаяпти. Хоразмда қисқа вақт мобайнида 3 минг уй тикланганлиги бежиз эмас. Область колхозлари ва совхозларидаги ёрдамчи хўжаликлар жуда қўл келаяпти. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюроси бу ташаббусни қўллаб-қувватлади ва маъқуллади. Шундан бери орадан бир йилга яқин вақт ўтди, лекин ташаббус издошлари ҳозирча кам.

Е. С. Темкин. Бунинг далили сифатида бир колхоз раисининг фикрини айтиб берай. Биттагина боласи бўлган ёш оилага нима учун катта уй қуриб бериш керак, дейди у. Вақтинча ота-онаси билан яшаб турса ҳам бўлаверади-ку. Иккинчи, учинчи фарзанд туғилгач, ўйлаб кўриш мумкин! Хўжалик раҳбарлари шундай мулоҳаза юритганликлари сабабли баъзи оилалар олти йилдан ўн беш йилгача ўз навбатлари келишини кутишаяпти. Бу даврда нафақат фарзандлар, балки набиралар ҳам дунёга келади. Шундай фикрга аниқроғи, уни талқин этаётган раҳбарларга қарши қатъий кураш олиб бориш керак. Улар қишлоқнинг социал ривожланишига тўсқинлик қилишаяпти.

В. С. Ким. Тилга олинган раис ўрнида бўлишни ҳеч ҳам хоҳламайман. Экономикамизнинг барча жабҳалари, хўжаликнинг бақувват бўлиши энг аввало инсон омилига боғлиқ. Агар унга ва оиласига яхши турмуш шароитлари яратиб берилмаса, кайфияти, меҳнатга, зиммасидаги бурч ва мажбуриятларга муносабати қандай қилиб аъло бўлиши мумкин?

Якка тартибда уй-жой қурилишини, унинг моддий базасини планлаштириш осон иш эмас. Айниқса, Ўзбекистон миқёсларида ва шароитида ғоят мушкул. Муаммо ечимининг кўпгина йўналишлари ва усуллари бор. Уларни ҳар бир жойнинг аниқ шарт-шароитидан келиб чиққан ҳолда қўлланиш мақсадга мувофиқдир. Суҳбат қатнашчиларининг фикр-мулоҳазаларидан яққол сезилиб турибдики, энг аввало изчиллик, қатъият кўрсатиш зарур. Агар таъбир жоиз бўлса, якка тартибда уй-жой қурилиши уч жиҳатга — ер участкаси ажратилиши, қарз берилиши ва бинокорлик материаллари таъминотига таянади. Агар улардан биттаси ҳал этилмаса, ҳовли тўйлари кечикаверади. Яна энг ёмони шундаки, хўжаликда, районда, областда юқорида таъкидланганларнинг ҳаммаси бўлади-ю, фақат ташаббускорлик етишмайди, ҳамон эскирган инструкцияларга ёпишиб олишади. Республикада турар жойга эҳтиёж ғоят катта бўлгани ҳолда уни қуриш суръати суст эканлигининг сабаблари шуларда эмасмикин!

(«Сельская жизнь»нинг 31 июль сонидан).

ТЕРИМГА ШАЙ

Фарғонадаги А. Ниёзов номли совхоз механизаторлари шу бугуноқ машина теримига тушишга шай бўлиб турибдилар. Улар ўз кучлари билан хўжалик устахоналарида 20 та пахта териш машинасининг ҳаммасини ремонтдан чиқардилар.

Совхоз мутахассислари ремонт ишлари сифатига яхши баҳо беришди. Устахона мудири Раҳмон Болтабоев раҳбарлигидаги ёш ремонтчи-слесарлардан Муҳаммадали Умаров, Бахтиёр Эмиров, Миродил Тошматов ва бошқалар терим агрегатларини тиклашда жонбозлик кўрсатиб, сидқидилдан меҳнат қилдилар. Совхоз пахтакорлари бу мавсумда ҳосилнинг ярмини машиналар билан териб олиш ниятидалар.

ЧЕТ ЭЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

ДЕЛЕГАЦИЯ БОЛИВИЯДА

ЛА-ПАС. (ТАСС). Боливия президенти Виктор Пас Эстенссоро СССР Олий Совети Президиуми раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси П. Қ. Ҳабибуллаев бошчилик қилаётган ва ҳозир бу ерга келган СССР Олий Совети делегациясини қабул қилди. Бўлиб ўтган суҳбат чоғида В. Пас Эстенсcора тинчлик, қуролсизланиш, регионал можароларни бартараф этиш каби муҳим халқаро муаммолар юзасидан икки мамлакат позицияларининг ўхшашлигини мамнуният билан таъкидлади. Президент Совет ҳукуматининг барқарор тинчликни таъминлаш ва 2000 йилгача барча ядро аслаҳахоналарини тугатиш йўлидаги куч-ғайратларига юксак баҳо берди.

В. Пас Эстенссоро икки томонлама муносабатларни, совет ва Боливия халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик алоқаларини янада мустаҳкамлашни ёқлаб гапирди. Совет делегациясининг бошлиғи Боливия президентига СССР Олий Совети Президиумининг мактубини ҳамда Боливия миллий байрами — мустақиллик эълон қилинган кун муносабати билан табрикнома топширди. У В. Пас Эстенссорога СССРда амалга оширилаётган қайта қуриш ва демократиялаш жараёнлари, совет ташқи сиёсатининг асосий йўналишлари ҳақида сўзлаб берди.

ФИТНА ФОШ ЭТИЛДИ

ДЕҲЛИ. (ТАСС). «Деҳли полициясида гурдаспурлик кўпгина сикхлар хизмат қилади. Уларнинг орасидан Ражив Ганди билан Бута Сингх қаерга боришини кузата оладиган бир неча кишини танлаб олишингиз керак. Шундан кейингина биз уларни гумдон қиламиз». Бу сатрлар сикх сепаратчиларининг Покистон марказидан Ҳиндистоннинг Панжоб штатидаги террорчи гуруҳлардан бирининг бошлиғига юборилган инструкциядан олинди. Ҳиндистон махсус хизмат маҳкамаси қўлига тушган ушбу ҳужжатнинг айнан нусхаси бугун «Таймс оф Индиа» газетасида эълон қилинди. Бу ҳужжат бош министр Ражив Ганди, ички ишлар министри Бута Сингх ҳамда мамлакат бошқа раҳбарларини ўлдиришни кўзда тутувчи фитна мавжудлигининг янги далилидир. Сепаратчиларнинг террорчилик фаолиятини кучайтиришга даъват этувчи бошқа ҳужжатлар ҳам эълон қилинди.

Ҳиндистон хавфсизлик кучларининг самарали ҳаракатлари туфайли Ҳиндистон раҳбарига суиқасднинг олди олинди. Бироқ Панжобни Ҳиндистондан зўрлик билан ажратиб олиб қўғирчоқ «Холистон давлати» тузишга уринаётган миллатга қарши унсурлар қонли хуружларини давом эттирмоқдалар.

ШАҲАРГА ЖАРИМА

НЬЮ-ЙОРК. ТАСС мухбири А. Шитов хабар қилади: Нью-Йорк йўлдош шаҳарларидан бири — Йонкерс шаҳар маъмурлари кўп йиллардан буён уй-жой масаласида ирқий камситиш сиёсатини ўтказиб келмоқдалар. Нью-Йоркнинг марказий районларидан бири — Менхэттен райони округ суди Йонкерс шаҳрида кам даромадли одамлар, аввало АҚШдаги майда миллат вакиллари учун янги уй-жойлар қуришни пайсалга солаётганлиги тўғрисидаги ишни кўриб чиқиб ана шуни эътироф этди. Судья Леонард Сэнд Йонкерс шаҳари бошлиқларига жарима солди. Жарима миқдори юз доллардан бошлаб ҳар куни икки баравар ортиши керак. Бундай суръат билан ошиб борган тақдирда жарима уч ҳафтадан кейин Йонкерснинг бутун жорий бюджетидан ортиб кетади. Агар шаҳар кенгаши камситишни тугатиш программасини амалга ошириш тўғрисида қарор қабул қилса, жарима бекор қилинади.

Бу воқеа 1980 йилда, негрларнинг оммавий жамоат ташкилоти — қора танли аҳолининг тараққиётига кўмаклашувчи миллий уюшма Йонкерс шаҳри маъмурларини ирқий камситишда айблаб суд тергови бошланишига эришган вақтда юз берган эди. Шаҳарда уй-жой қурилиши учун ажратилган маблағнинг ҳаммаси қора танли американликларнинг ҳамёни кўтармайдиган уйлар ва квартиралар қуришга сарфлаб келинди. Американинг ҳамма жойида аҳвол ана шундай, бироқ ирқчиликка қарши кураш активлари Йонкерсда биринчи марта ўз фойдаларига суд қарори чиқарилишига муваффақ бўлдилар.

Шуни ҳам айтиш керакки, Леонард Сэнд бундан беш йил муқаддам уларнинг даъвосини адолатли даъво деб ҳисоблаган эди, шунга қарамай шаҳарда арзон уй-жой қуриш бошлангани йўқ. «Йонкерс маъмурлари, — деб таъкидлади Нью-Йорк судьяси ўзининг навбатдаги қарорида, — судга ҳурматсизликни онгли равишда намойиш қилмоқдалар. Уларнинг позицияси граждан ҳуқуқларига менсимай қарашнинг умуммиллий тимсолидир».

СЎНГГИ СОАТДА

БОНН. Германия Социал демократик партиясидан Бундестагга сайланган депутат Михаэль Мюллер Совет Иттифоқидан «бехабарлик ёки чала-ярим хабардорлик тўсиқлари»ни бартараф этишга даъват қилди. Ҳозирги вақтда Европадаги вазиятнинг ривожланиши СССР тўғрисидаги ахборот ва билимларнинг нечоғли кенг тарқатилаётганлигига ҳам кўп жиҳатдан боғлиқ бўлиб турибди, деди у Бонида сўзга чиқиб.

ГФРда, аввало ёшлар ўртасида, Совет Иттифоқида янгича фикрлаш қарор топганидан кейин бу мамлакатга қизиқиш сезиларли кучайди, деб сўзини давом эттирди парламент аъзоси. Аммо федератив республикада СССР тўғрисида кўпроқ нарсаларни билиб олишга имкон берадиган ўқув қўлланмалари, бошқа зарур материаллар етарли эмас.

* * *

ГАВАНА. Сальвадор ватанпарварлари ўтган бир ой мобайнида Дуартенинг халққа қарши режими армиясининг 670 дан кўпроқ солдат ва офицерини сафдан чиқардилар. Қўзғолончилар «Венсеремос» радиостанциясининг хабар қилишича, июль ойида партизанлар ҳарбий соқчилар ва армия юк машиналари йўлига 28 та пистирма қўйиб, уларнинг 10 тасини яксон этдилар. Фарабундо Марти номидаги миллий озодлик фронтининг жангчилари ўтган ой мобайнида ҳарбий вертолётни уриб туширдилар, Америкада ишлаб чиқарилган анчагина қурол-яроғ ва ўқ-дорини ўлжа олдилар, деб таъкидлайди радиостанция.

Дуарте режимига иқтисодий зарар етказиш учун ўтказилган операциялар чоғида партизанлар 140 тадан кўпроқ электр сим ёғочларини портлатдилар.

* * *

РИМ. Расмий маълумотларга қараганда, Италиядаги «ортиқча одамлар» армияси бу йил 3 миллион 700 минг кишидан ошди. Марказий статистика институти (ИСТАТ)нинг докладида «хабар қилинишича, ишсизлар ҳозир мамлакатдаги меҳнатга лаёқатли аҳолининг 11,9 процентини ташкил этади. Бу ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан қарийб 17 процент кўпдир.

* * *

ВАШИНГТОН. АҚШ президенти Рональд Рейган Кипр республикасининг президенти Георгиос Василиу билан учрашди. Учрашув давомида бир масала — «Ана шу мамлакатни бирлаштириш тўғрисида БМТ ҳомийлигида музокара ўтказиш ҳақида»ги масала муҳокама қилинди, деб хабар қилди Оқ уйнинг расмий вакили Марлин Фицуотер. Музокаралар 24 август куни Нью-Йоркда, БМТ қароргоҳида бошланади. Унда Василиу ҳамда Кипрдаги турк жамоаси раҳбари, ўзини «Кипр турк федератив давлатининг президенти» деб атаётган Рауф Денкташ қатнашади. Бундай давлатни Туркиядан ташқари дунёдаги бирорта давлат тан олган эмас.

Ўн кунлик визит билан АҚШга келган Кипр президенти вице-президент Жорж Буш билан ҳам учрашиб, Кипр муаммоси хусусида у билан батафсил суҳбатлашди.

(ТАСС).

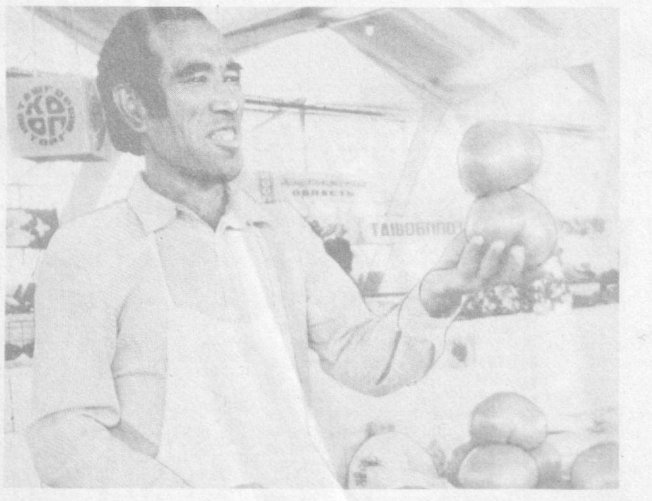

ФОТОРЕПОРТАЖ

ТЎКИНЛИК ФАСЛИ

Серқуёш диёримизда айни пишиқчилик палласи. Ўзбек деҳқони-ю боғбони эрта баҳордан пешона тери эвазига етиштирган неъматларини бугун меҳнаткашлар дастурхонига тортиқ этмоқда. Шу боис пойтахтимиз бозорлари гавжум. Расталарни кўриб кўз қувнайди. Чилла тафтига тўйинган мевалар шарбатга тўла. Тилими тилни ёрадиган қовун-тарвузлар, турли нав узумлару хилма-хил шафтолилар, помидор, бодринглар ёнидан ҳеч ким бефарқ ўтиб кетолмайди. Бозорлар маъмурияти сотувчи ва харидорларга қулай шарт-шароит яратиб беришга ҳаракат қилмоқда. Айниқса Тошкентнинг энг катта савдо даргоҳи Олой бозори шу кунларда харидору сотувчилар билан ниҳоятда гавжум бўляпти. Бу ерда кооператив савдоси ҳам яхши йўлга қўйилган. Махсус дўконларда пойтахт области хўжаликларидан келтирилаётган сара ноз-неъматлар бозордагидан сира қолишмайди.

СУРАТЛАРДА: 1. Сархил помидорлардан сотувчининг ўзи ҳам мамнун. 2. Шафтоли растасида. 3. Машҳур Мирзачўл қовуни.

Б. АЛИМОВ фотолари.

ҚАҲРАМОН ХОТИРАСИ

Жиззахдаги Навоий номли мактабда очилган кўргазмага жангчи-интернационалист Нормуҳаммад Умаровнинг қариндош-уруғлари ва дўстларига ёзган хатлари, шахсий буюмлари қўйилган. Бундан бир неча йил олдин мазкур мактабни битирган йигит Совет Армияси сафига чақирилган эди. У Афғонистонда совет қўшинларининг чекланган қисмида хизмат қилди. Жанговар топшириқни бажараётиб ҳалок бўлди. Ана шу жангда кўрсатган мардлиги ва қаҳрамонлиги учун Н. Умаров ўлимидан сўнг Қизил Юлдуз ордени билан мукофотланди.

Мактабда Нормуҳаммадни унутганлари йўқ. Намойиш этилаётган барча экспонатларни ўқувчиларнинг ўзлари тўплаганлар. Энди бу ерда ўқишда ва жамоат ишларида ўрнак кўрсатган энг яхши ўқувчилар пионер ва комсомол сафларига қабул қилинади. 1 сентябрдан пионер дружинасида Нормуҳаммад Умаров номини олиш ҳуқуқига эга бўлиш учун отрядлар ўртасида мусобақа бошланади.

МОҲИР ҚЎЛЛАР

Қарши шаҳар марказидаги бозор расталарида одатдан ташқари ярмарка очилди. Қашқадарё область ўсмирлар клублари активистлари ўз қўллари билан тайёрлаган буюмлар: турли материаллардан тайёрланган ўйинчоқлар, тикувчилик буюмлари, тортлар ва пирожноеларнинг кўплаб турлари ана шу ажойиб ярмаркага қўйилган. Ўсмирлар клубларининг аъзолари ўзлари тайёрлаган маҳсулотларни реклама қилишни ҳам унутмадилар. Чунончи «Сатурн» клуби маҳсулотлари қўйилган пештахта олдида одамлар гавжум. Чунки бу ерда аттор-масхарабоз харидорларни қизиқтириб ана шу маҳсулотларни харид қилишга чақиради. «Орзу» клуби ёш чеварлари ўзлари тиккан ёзлик кўйлаклар ва сарафанларни эгниларига кийиб, намойиш қилишлари туфайли жуда харидоргир бўлди.

Ўқувчилар тушган маблағнинг бир қисмини В. И. Ленин номли Совет болалар фондига ўтказишга қарор қилдилар, қолгани эса ҳозир областда ишлаб турган ўсмирларнинг 15 та клуби моддий базасини яхшилашга сарфланади. Бундай ярмаркалар областда мунтазам ўтказилиб турилади.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚ САЙИЛЛАРИ

Бухоронинг иккита райони — Файзулла Хўжаев ва Тўқимачилик районида бир йўла оммавий халқ сайиллари бўлиб ўтди. Бу сайиллар мазкур районлар ташкил этилганлигининг ўн йиллигига бағишланди. Қадимий шаҳар аҳолиси ва меҳмонлари кўплаб конкурсларда, турли ўйинларда қатнашдилар. Энг яхши бадиий ҳаваскорлик коллективлари, область давлат қўғирчоқ театрининг артистлари ўз маҳоратларини намойиш этишди. Стадионлар ва спорт майдончаларида ёш енгил атлетикачиларнинг намунали чиқишлари бўлди, болалар техникавий ижодиёти кўргазмалари очилди. Кўчаларда совғалар, миллий таомлар, шарқ ширинликлари кўргазмали савдоси уюштирилди.

СПОРТ АХБОРОТИ

ФУТБОЛ

СССР чемпионатининг биринчи лигасида иккинчи даврaнинг илк тур учрашувлари ўтказилди. Бу йилги мавсумда ўз мухлислари эътиборини қозонаётган «Помир» командаси навбатдаги ғалабани қўлга киритди. Тожикистонлик футболчилар «Геолог» (Тюмень) командасини қабул қилиб, 1:0 ҳисобида устун келишди.

Ўйинлар жадвалининг иккинчи ва учинчи поғоналарида бораётган «Динамо» ва ЦСКА коллективлари эса имкониятни бой бердилар. Ставрополликлар Ботуми динамочиларига (0:1), армиячилар запорожьелик футболчиларга (1:2) ютқазишди.

«Пахтакор» ҳам бир очко йўқотди. Вакилларимиз Пермнинг «Звезда» командаси қаршилигини енга олмадилар — 0:0.

Иккинчи давранинг дастлабки туридаги саккиз учрашувда дарвозаларга 20 та тўп киритилди. Шулардан 9 таси майдон эгалари, 11 таси меҳмонлар ҳисобига ёзилди. Тўрт матчда мезбонлар, бир ўйинда меҳмонлар ғолиб чиқдилар. Уч учрашув дуранг бўлди.

Энг йирик ҳисоб Абовянда қайд этилди. Волгограднинг «Ротор» командасини қабул қилган маҳаллий «Котайк» коллективи ўз дарвозасидан жавобсиз еттита тўп ўтказиб юборди.

Бошқа ўйинлар натижаси: «Ростсельмаш» (Ростов) — «Таврия» (Симферополь) — 2:0, «Кубань» (Краснодар)— СКА (Ростов) — 2:2, «Колос» (Никополь) — «Кузбасс» (Кемерово) — 1:1.

ШАХМАТ

Мамлакат биринчилигида кечиктирилган партиялар ўйналди. Смирин Белявский билан ўйинни давом эттирмай, енгилганлигини тан олди. Натижада етти турдан кейин 5 очко тўплаган СССР чемпиони Белявский пешқадам бўлиб олди.

Гуревич Ваганян ва Юсуповга ютқазди. Эйнгорн Ваганянни, Салов Маланюкни енгди. Салов — Карпов, Соколов — Халифман учрашувлари дуранг бўлди.

ДЗЮДО

Архангельскда хотин-қизлар ўртасида ўтказилган СССР чемпионати ниҳоясига етди. Унда республикамиз шарафини ҳимоя қилган наманганлик Н. Қиёмова кумуш медални қўлга киритди. Нелла финалда минсклик Людмила Тарнагурскаяга ютқазди.

Мутахассислар фикрича, мазкур чемпионат кутилмаган натижаларни ҳам кўрсатди. Жумладан ўтган йилги чемпионлар — минсклик Ирина Емельянова ва вильнюслик Ирина Барташевич ўз унвонларини бой бериб қўйишди.

КАМОНДАН ОТИШ

Германия Федератив Республикасининг Вельцгейм шаҳрида халқаро мусобақа бўлди. Унда мамлакатимизнинг ҳам эркаклар, ҳам хотин-қизлар терма командалари биринчи ўринни эгаллашди.

Шахсий ҳисобда (эркаклар) львовлик К. Школьний ғолиб чиқди. Хотин-қизлар ўртасида франциялик К. Пеллан биринчи бўлди. Л. Аржанникова иккинчи ўринни олди.

РЕГБИ

Олий лигада навбатдаги учрашувлар ўтказилди. Ўтган турда Тошкентнинг «Звезда» командаси имкониятни бой берди. Ҳамюртларимиз «Авиатор» (Киев) коллективига 13:27 ҳисобида ютқаздилар.

Энг йирик ҳисоб (6:25) «Фили» (Москва)—ВВА (Монино) матчида қайд этилди. Бошқа учрашувлар натижаси: «Локомотив» (Москва) — «Слава» (Москва) — 6:6, «Элмавали» (Тбилиси) — «Электрамаш» (Тирасполь)—10:6, СКА (Олмаота) — «Строитель» (Киев) — 13:2.

НАВОИЙНИНГ БИР КУНИ

ЭЛ ДАСТУРХОНИГА

Навоий районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози оқ чашма соҳибалари 9 ойлик планни бажаришди. Эл дастурхонига пландаги 288 тонна ўрнига 312 тонна серқаймоқ сут тортиқ этилди.

Эришилган муваффақиятга Назира Жўраева, Бахмал Бердиева каби соғувчилар муносиб ҳисса қўшдилар.

ОИЛАВИЙ ПУДРАТ

Етти хазинанинг бири — товуқчилик Қизилтепа районидаги «Ўзбекистон» колхозида сердаромад соҳага айланиб боряпти. Бу йил Мусаллам Латипова оиласи пудрат асосида ишни ташкил этиб 49 минг дона тухум топшириш бўйича колхоз билан шартнома тузди. Ҳозиргача улар 50 минг дона тухум топшириб, марradan ўзиб кетдилар.

ШИНАМ УЙЛАР

Конимех районида 3 хонали 8 та квартира фойдаланишга топширилди. Уни «2-Навоиоблагропромстрой» трестига қарашли 220-механизациялашган кўчма колонна бунёдкорлари қурдилар.

Айниқса область Совети депутати Шерназар Пирманов, Бахтиёр Сулаймонов, Ерик Ержановлар бошлиқ комплекс бригадаларининг аъзолари барчага намуна бўлишди. Коллектив йил охиригача яна 8 оилага мўлжалланган турар жой, 280 ўринли болалар боғчаси, дорихона ва бошқа қурилишларини ниҳоясига етказишади.

ҚИШЛОҚҚА ГАЗ КЕЛДИ

«Бўстон» совхози аҳолисига «зангори олов» етиб келди. Ҳозир хўжаликнинг 60 хонадони табиий газ билан таъминланди.

Йил охиригача Хўжақўрғон, Қалайазизон, Сайилтепа қишлоқлари ҳам газлашади.

ҲАШАР ЙЎЛИ БИЛАН

Кармана шаҳридаги Мирсаид Баҳром мақбараси атрофи хароба бўлиб ётганди. Уруш ва меҳнат ветеранлари шаҳар Советининг ташаббуси билан у ер ободонлаштирилди. 7,5 гектарлик майдонда боғ ташкил этилди. Унда пионерлар уйи, 150 ўринли музика мактаби, «Баҳор» ёзги кинотеатри қурилди.

Е. УМАРОВ.

ИШЧИЛАР АНСАМБЛИ

Хатирчи район пахта тозалаш заводи ишчиларининг «Райҳон» бадиий ҳаваскорлик ансамбли аъзолари ўз клубида, маданият ва истироҳат боғларида катта программада концерт кўрсатишиб, олқишга сазовор бўлишаяпти. Улар яқинда Қизилтепа районида ўтказилган районлараро конкурсда иштирок этиб, область фольклор ансамбли ташкилий комиссиясининг мақтов ёрлиғини олишди.

Ҳ. НАЗАРОВ.

Оқилжон ҲУСАНОВ

СОБИҚ ЛЎЛИНИНГ ХОНАДОНИДА

ҚИССАДАН ПАРЧА

Меҳнат ва ҳунар азал-азалдан халқимизнинг севган мавзуи ҳисобланади. Қадимий халқ афсоналарида, достон ва эртакларида ёшликдан бошлаб меҳнатни севишга, ҳунар эгаллашга, билимли, тадбирли бўлишга алоҳида эътибор берилади. Ёзувчи Оқилжон Ҳусановнинг «Бахт қаерда» номли янги қиссасида ўсмирларнинг ҳунарли бўлишга қизиқишлари алоҳида меҳр билан тасвирланади, ҳар қандай истеъдодни ўстириш, камол топтириш учун қунт ва меҳнат зарурлиги алоҳида уқдирилган.

Қуйида ана шу асардан парча эълон қиламиз. Қисса тўлалигича «Ёш гвардия» нашриётида босилиб чиқарилади.

Адабиёт ўқитувчиси Зиё Набиев тоби қочиб, икки-уч кун дарсга келолмади. Унинг очиқ кўнгиллилиги, хоксорлиги сабаб бўлдими, ганч ўймакорлиги группасидаги бир неча талаба ўзаро маслаҳатлашиб, домланинг уйига боришга қарор қилдилар. Улар орасида Манзурбек ҳам бор эди, аслида бошқаларни бу ишга ундаган ҳам унинг ўзи эди. Талабалар домлани кўриб келиш баҳонасида унинг уйини, яшаш тарзини кўздан кечирмоқчи, анча йиллардан бери ёзиб юрган ҳикоя ва эртакларини эшитмоқчи, ўқиб кўрмоқчи эдилар. Яхшиям бундан бир ҳафтача аввал Манзурбек домланинг уй адресини ўзидан сўраб олган экан.

— Қайси тарафда турасиз, домла? — деб сўраган эди ўша куни Манзурбек.

— Шаҳарнинг чеккароғидаги маҳаллада турамиз, ўғилжоним. Мана, ҳозир уйимизнинг адресини ёзиб бераман. Бормоқчимисизлар? — деб сўради домла ўсмирдан.

— Эҳтиётдан сўраяпман-да, домла. Йўлимиз тушиб қолса, боришимиз мумкин.

Зиё Набиев уй адресини кафтдеккина қоғозга ёзиб, Манзурбекка узатар экан:

— Майли, ўғилжоним, марҳамат, албатта боринглар, — деди...

Мана ҳозир домланинг ўзи ёзиб берган адрес жуда қўл келди. Адабиёт ўқитувчисининг уйига ганч ўймакорлиги группасидан уч талаба: Манзурбек, сирдарёлик Аброр ҳамда Алижон борадиган бўлдилар. Январь ойининг сўнгги кунлари эди. Ҳаво анча совуқ эди, майдалаб қор ёғиб турарди. Ҳамроҳлар трамвайнинг сўнгги бекатида тушиб, маҳалла кўчалари оралаб юриб кетдилар. Қор босган кўчаларнинг унисидан бунисига ўтиб, охири ўқитувчиларининг ховлисини топиб бордилар. Зиё Набиевнинг ҳовлиси, ўзи айтганидек, маҳалланинг чеккасида, кўчанинг охирида экан. Ҳовлининг бир тараф девори шаҳар атрофини ўраб олган айлана йўлга ёндош экан. Икки тавақали, катта, аммо анча эскириб қолган дарвозани тақиллатдилар. Дарвоза ёнидаги уйнинг мўрисидан тутун чиқиб турарди. Бир маҳал дарвоза очилиб, эгнига қора тўн, бошига жунлари тўкилиб қолган телпак қўндирган домла кўринди.

— Э, салом! Келинглар, ўғилларим, хуш келибсизлар, — дея ҳамишагидай табассум билан сўрашди домла. Унинг ранги-рўйидан ҳам касалдан турганлиқ аломати сезилиб турарди. Зиё Набиев дарвозани ёпиб қўйиб, ўсмирларни уй тарафга бошлади. Талабалар уй эгасининг ортидан борар эканлар, атрофга назар ташладилар. Ўқитувчи яшаётган уйнинг томорқаси кенггина экан. Аммо ҳозир ҳу наридаги уч-тўрт туп дарахтдан бўлак ҳамма нарса қор остида. Айрим жойларнинг паст-баланд бўлиб турганига қараганда, кўмилган токлар анчагина эди. Ўртоқлари қатори у ёқ-бу ёққа кўз ташлаб бораётган Манзурбек: «Домламиз оддийгина уйда турар эканлар», деб қўйди ўзига ўзи.

Ўртадаги эшикдан ичкарига — даҳлизга кирдилар. Даҳлиз тўрида усти кенг печкада олов ёнар, плита устида ихчамгина қозон ҳам, каттагина темир чойнак ҳам қайнаб турар эди. Ўнг тарафдаги эшик очилиб, ўттиз беш—қирқ ёшлар чамасидаги хушрўйгина аёл табассум билан:

— Келинглар, меҳмонлар!— деб сўрашди. Унинг орқа тарафида, ёнида катта-кичик уч-тўрт бола кўринди.

— Бу киши янгаларингиз бўладилар, — дея уй бекасини меҳмон талабаларга таништирди Зиё Набиев. Сўнгра ўсмирларни хотинига кўрсатиб. — Булар менинг энг яхши кўрган ўғилларим, — деди. Ўқитувчи шу гапларни айтиб бўлиб, чап тарафдаги эшикни очди. — Қани марҳамат, ичкарига киринглар.

Узунгина хонанинг ўртасида турган стол устида китоблар, дафтарлар ва ёзувли, ёзувсиз қоғозлар сочилиб ётарди. Меҳмонлар уй эгасининг такаллуфли сўзлари остида устки кийимларини ечдилар. Зиё Набиев болаларни стол атрофига ўтирғизди-да:

— Қийналмай топиб келдингизми? — дея кўнгил сўради улардан. — Биринчи келишда бироз қийин бўлиши мумкин.

Ўқитувчи шу гапларни айтиб, стол устини йиғиштирди-да, нон-чой келтиргани чиқиб кетди. Ҳаял ўтмай дастурхонда узум, майиз, ёнғоқ, олма сингари ноз-неъматлар муҳайё бўлди. Зиё Набиев яна чиқиб кетди. Хона илиққина эди. Ҳали фанер билан беркитишга улгурилмаган шифтда кичкина лампочка ёниб турарди. Ёш меҳмонлар беихтиёр хонанинг атроф деворларига қараб-қараб қўярдилар. Кўча тарафга иккита дераза, ҳовли тарафга битта дераза ўрнатилган экан. Хона деворлари қора сувоқдан кейин майин сомон сувоқдан чиқарилган-у, аммо ҳали оқартирилмаган эди. Ердаги палос-гиламни, тўр томонга — деворга илинган ихчамгина гулдор гиламни ҳисобга олмаганда жиҳозлар ҳам деярли йўқ эди.

— Домламиз жуда камтар эканлар-а? — деди Алижон.

— У кишининг камтарлигини энди билдингми? — дея саволга савол билан жавоб берди Манзурбек.

— Уйларининг кўринишини айтаяпман, — деди Алижон.

Шу пайт қўлида чойнак кўтарган уй эгаси хонага кирди. Манзурбек одоб юзасидан дарҳол мезбоннинг қўлидан чойнакни олиб, чойни шопира бошлади. Домланинг ўзи нондан ушатди.

— Олинглар, қани, еб ўтиринглар, — деди у ёш меҳмонларга. — Ҳавонинг совуғи ҳам анчагина бор-а? Совқотиб қолмадингларми? Иссиқ-иссиқ чой ичворинглар. Оббо, ўғилларим-ей!.. Мени кўргани келибсизлар-да. Раҳмат! Бир-икки кун иситма чиқди, энди яхшиман. Шундай пайтда айтиладику, бурга тепди, деб...

Бир-икки пиёладан чой ичилди. Сўнгра косаларда шўрва келтирилди. Шўрва ичиб бўлингандан сўнг Зиё Набиев ўсмирларнинг кўнгилларидагини сезиб тургандек:

— Энди, малол келмаса, сизларга ўзимнинг ижодимдан баъзи нарсаларни ўқиб бераман, — деди-да, хонадан чиқди. Кўп ўтмасдан семиз картон папкани кўтариб кирди. Папкани очиб, машинкадан чиқарилган варақлардан бирини олди:

— Сизларга кичкина бир ҳикояча ўқиб бераман. Аслида лавҳа деб атаса ҳам бўлаверади менимча.

— Қани, эшитайлик, домла, — деди Аброр.

— Ўқийман, эшитинглар: «Ҳар бир ишнинг, ҳар бир нарсанинг ўз ўлчови, меъёри бўлади. Ўша ўлчов, ўша меъёр сақланса, ҳеч кимга, ҳеч нарсага озор етмайди. Борди-ю меъёр сақланмаса, ўлчов бузилса, фалокат юз беради...

Бундан ўн беш йиллар муқаддам, ёзда Навоий номли колхоздаги шифохонага бир дўстимни кўргани бордим. Шифохонанинг аввалги биноси талабга жавоб бермай қолгани учун яқинда шу ерга кўчирилган эди. Янги шифохона биносининг яхшилигидан ташқари, катта олмазор боққа жойлашган эди.

Шифохонада ётган оғайнимни кириб кўрдим. Аҳволи яхши экан, биргаликда ҳовлига чиқиб ,боғни айландик, сўнгра боғ ўртасидаги тахта-сўрида ўтириб суҳбатлашдик.

Ўша йили ҳамма жойда олманинг ҳосили яхши эди. Шифохона ҳовлисидаги олма дарахтларининг шохлари ҳам шиғил-шиғил мевадан эгилиб ётарди. Биз ўтирган сўридан ўн беш-йигирма қадам нарироқдаги олма тупига беихтиёр тикилиб қолдим. Уч тарафга тарвақайлаб ўсган учала шох ҳали пишиб улгурмаган мевасини аранг кўтариб — эгилиб турарди. Улар билинар-билинмас шабодада бамисоли камтарлик билан салом бераётгандек солланиб қўйишарди. Оғайнимга завқ билан шу фикримни айтдим. У ҳам менинг фикримга қўшилиб жилмайди. «Агар мевасиз дарахт бўлганида худди такаббур одамдек кеккайиб турарди», деди у. Унинг бу гапи файласуфона фикр бўлиб туюлди менга...

Бир маҳал ҳалиги эгилиб турган шохлардан бирига олдинма-кетин бир жуфт мусича учиб келиб қўнди. Иккинчи мусича қўниши билан, ишонсангиз, «қисир-қисир» деган овоз эшитилдию ўша шох қарсиллаб синиб тушди, бирор ҳафтада етилиши мумкин бўлган олмалар ер билан битта бўлиб тўкилди. Бундай пайтда ҳатто мусичани ҳам ёмон кўриб кетар экан одам.

Ана кўрдингизми, ўз мевасининг оғирлигини аранг кўтариб турган олма шохига битта мусичанинг вазни ҳам ортиқчалик қилди. Агар мусичалар келиб қўнмаганида ёки шунгача сермева шохдан уч-тўртта олма узиб ташланганида, ўша шох омон қолган бўларди. Меъёру ўлчов сақланмагани учун фалокат юз берди».

Зиё Набиев ўқилган варақни жойига қўйиб, жилмайганича ўсмирларга юзланди.

— Қалай, дурустми? — сўради у.

— Яхши, домла.

— Жуда яхши...

— Менга ҳам ёқди.

— Хўш, сизларча, нима деб сарлавҳа қўйсак бўлади? — деб сўради мезбон.

Ўсмирлар ўйланиб қолишди. Биринчи бўлиб Алижон жавоб берди.

— «Фалокат» деб қўйсангиз бўлармикан, домла?

— Қани, бошқаларни ҳам эшитайлик.

— Менимча «Меъёр» бўлиши керак, — деди Манзурбек.

— Хўш-хўш, яна, — деди домла сирдарёлик Аброрга юзланиб. — Сенингча қанақа?

Аброр қийналгандек ҳаммага бир-бир қараб чиқди-ю:

— Домла, менинг бунақа ишларга уқувим йўқ-да... Шу, ўзингизнинг «Ўргимчак»ингизга ўхшатиб қўйсак бўлмасмикин?

— Қандай? — деб сўради Зиё Набиев.

— Масалан: «Бефаросат мусичалар», деб қўйсак...

Адабиёт ўқитувчиси беихтиёр кулиб юборди-да:

— Яхши, яхши. Ҳаммаси ҳам яхши, — деди. — Қойил қолдим сизларга. Дидларингиз бор экан... Менимча, шу, «Меъёр» дейилса тўғри бўладиганга ўхшайди.

Талабалар домланинг гапини маъқуллашди.

Зиё Набиев қўлидаги ёзувни папкага қўйди-да, у ердан яна учта варақ чиқарди.

— Сизлар яна биттадан ҳикоя ўқиб туринглар, — деди у. — Мен унгача тарвуз сўйиб келаман.

— Э, ҳожати йўқ, домла, — деди Алижон. У ўз шерикларидан бир-икки ёш катта бўлгани учунми, дадил-дадил сўзларди. Мезбон ўрнидан туриб,хонадан чиқди. Меҳмонлар домланинг ижод намуналарини ўқишга тутиндилар. Домла лаганда каржланган тарвузни олиб киргунига қадар уччала ҳикоя ҳам қўлма-қўл ўқиб чиқилди. Тарвузхўрлик устида суҳбат давом этди.

— Бу ҳикояларингиз ҳам яхши экан, домла, — деди Алижон.

— Ростданми? — дея хурсандлик билан илжайди Зиё Набиев. — Чин сўзларингизми? Ҳаммаларингизга ёқдими?

— Яхши ёзилган экан, — деб суҳбатга қўшилди Манзурбек ҳам.

— Домла, буларни қачон чиқарасиз? — деди Алижон. — Китоб бўлиб чиқадими ўзи бу ёзганларингиз?

Зиё Набиев ёрдамга муҳтож одамдек маъюсланиб кўзларини дастурхонга тикди.

— Ният бор-у журъат йўқ, ўғилларим, — деди у. — Бирон жойга кўтариб боришга юрак йўқ.

— Ўзи ҳикояларингиз кўпми, домла?

— Ҳа, анча бор, элликтача бўлиб қолди чамамда. Ҳали ёзилмаган, миямда айланиб юрганлари ҳам бор.

— Китоб чиқарадиган жой қаерда ўзи, домла? — деб сўради Манзурбек. Мезбон яна жилмайиб жавоб берди;

— Ҳаммаси Тошкентда. Бир нечта нашриёт бор, бариси китоб чиқаради.

[Давоми бор].

Редактор А. Ғ. МУХТОРОВ.

МУҲТАРАМ ГАЗЕТХОН! «ҚИШЛОҚ ҲАҚИҚАТИ»ГА 1989 ЙИЛ УЧУН ОБУНА БЎЛИШНИ ЛУТФАН ТАКЛИФ ЭТАМИЗ.

АГАР 7 СЎМ 80 ТИЙИН ТЎЛАСАНГИЗ, ЙИЛ ДАВОМИДА ГАЗЕТАНИНГ 300 СОНИНИ МУНТАЗАМ РАВИШДА ОЛАСИЗ. ОБУНА «СОЮЗПЕЧАТЬ» ИДОРАЛАРИДА, АЛОҚА БЎЛИМЛАРИДА, ИШ, ЎҚИШ, ЯШАШ ЖОЙИНГИЗДА ЖАМОАТЧИ МАТБУОТ ТАРҚАТУВЧИЛАР ТОМОНИДАН ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Газета дилкаш суҳбатдошингиз, ишончли сирдошингиз, маслаҳатгўйингиз бўлиши, сизни хурсанд ва хушнуд этишига таҳрир ҳайъати, журналистлар кафолат беришади.

Р — 14062. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. А. 2061. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12